

ਅਸਿਯਾ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ (ਭਾਗ 2)

ਸਾਰਦੀਸ: ਕਲੀਸਿਯਾ ਜਿਹੜੀ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਜੀ ਰਹੀ ਸੀ (3:1-6)

¹ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਉਂ ਲਿਖ ਭਈ ਜਿਹ ਦੇ ਕੋਲ ਸੱਤ ਆਤਮੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅਤੇ ਸੱਤ ਤਾਰੇ ਹਨ ਉਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਜੀਉਂਦਾ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਹੈਂ ਮੁਰਦਾ। ²ਚੈਕਸ ਹੋ ਜਾਹ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਨੂੰ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪੂਰੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਏ। ³ਇਸ ਲਈ ਚੇਤੇ ਕਰ ਭਈ ਤੈਂ ਕਿਸ ਬਿਧ ਪਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੁਣਿਆ। ਉਹ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰ ਅਤੇ ਤੇਬਾ ਕਰ। ਉਪਰੰਤ ਜੇ ਤੂੰ ਨਾ ਜਾਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਚੇਰ ਵਾਂਝੁ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਮੂਲੋਂ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ਕਿਹੜੀ ਘੜੀ ਆ ਪਵਾਂਗਾ। ⁴ਪਰ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਸਾਰਦੀਸ ਵਿੱਚ ਥੋੜੇ ਜਣੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਬਸਤਰ ਨੂੰ ਦਾਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਓਹ ਉੱਜਲੇ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਫਿਰਨਗੇ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਓਹ ਸੁਜੇਗ ਹਨ। ⁵ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਨੂੰ ਇਸੇ ਪਰਕਾਰ ਚਿੱਟੇ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹ ਦਾ ਨਾਉਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਦੇ ਨਾ ਮੇਟਾਂਗਾ ਸਗੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਓਸ ਦਿਆਂ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਉਂ ਦਾ ਕਰਾਰ ਕਰਾਂਗਾ। ⁶ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸਿਯਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਵਾਂ ਪੱਤਰ ਉਸ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਨਗਰ, ਸਾਰਦੀਸ, ਵਿੱਚ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਥੂਆਤੀਰੇ ਦੇ ਦੱਖਣ-ਦੱਖਣਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਇਹ ਕਲੀਸਿਯਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਲੀਸਿਯਾਵਾਂ (ਦੂਜੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਹੈ) ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਕੁਝ ਵੀ ਚੰਗਾ ਨਹੀਂ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ – ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਸਾਰੀ ਮੰਡਲੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਸਾਰਦੀਸ ਵਿੱਚ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਕਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜੋ ਸਹੀ ਸੀ (ਆਇਤ 4)।

ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੱਤ ਕਲੀਸਿਯਾਵਾਂ ਉੱਤੇ ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਮਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਹੜੀਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਚੁਫੇਰੇ ਵੱਸਦੀਆਂ ਸਨ। ਦਰਅਸਲ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਆਪਣੀ ਕੋਮ ਉੱਤੇ ਪੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 5:13-16), ਪਰ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਇਸ ਦਾ ਉਲਟ ਹੁੰਦਿਆਂ ਵੇਖਿਆ

ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਉਦਾਹਰਨ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਹੈ। ਨਗਰ ਦੇ ਤਿੰਨ ਗੁਣ ਕਲੀਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ:

1. ਸਾਰਦੀਸ ਦੇ ਇਤਹਾਸ ਨੇ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਤੇਜ਼ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਏਸ਼ੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਤਨ ਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦੇ ਮਹਾਂਨਗਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦਾ ਸੁਮਾਰ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। 560ਈ. ਪੂ. ਵਿੱਚ ਲੀਡਿਯਾ ਦੇ ਅੰਤਮ ਰਾਜੇ, ਕ੍ਰੋਏਸੁਸ, ਜਿਸ ਦੀ ਮੌਤ 546ਈ. ਪੂ. ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਸੀ, ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਾਰਦੀਸ ਇੱਕ ਪੁਰਾਤਨ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਰਹਿ ਚੁੱਕਾ ਸੀ। ਅਸਲੀ ਨਗਰ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਟਿਮੋਲੁਸ ਪਰਬਤ ਉੱਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਪਰਬਤ ਦੀ ਤਰਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਰੇਤ ਵਿੱਚੋਂ ਸੋਨਾ ਨਿਕਲਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕ੍ਰੋਏਸੁਸ ਦੀ ਦੈਲਤ ਵਿੱਚ ਇਜ਼ਾਫਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। “ਕ੍ਰੋਏਸੁਸ ਜਿੰਨਾ ਧਨੀ” ਕਹਾਵਤ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਅੱਜ ਵੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕ੍ਰੋਏਸੁਸ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਿੱਕੇ ਦਾ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ; ਇਸ ਕਰਕੇ, ਪੈਸੇ ਦਾ ਅਰੰਭ, ਇਸ ਦੇ ਆਧੁਨਿਕ ਭਾਵ ਵਿੱਚ, ਸਾਰਦੀਸ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲਾ ਨਗਰ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਵਜ਼ਨ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਛਾਪ ਲੱਗੇ ਮਾਨਕ ਸਿੱਕੇ ਚਲਾਏ ਸਨ। ਜਦ ਫਾਰਸ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੋਰਸ ਨੇ ਇਸ ਨਗਰ ਨੂੰ ਫਤਿਹ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਜ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਲਗਭਗ 4000 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸੋਨੇ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਲੁੱਟ ਕੇ ਲੈ ਗਿਆ। ਦੈਲਤ ਦਾ ਇੱਕ ਸਰੋਤ ਇਹ ਤੱਥ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਨਗਰ ਤਿੰਨ ਤਟਵਰਤੀ ਨਗਰਾਂ ਦੇ ਰਾਜਮਾਰਗਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸੜਕਾਂ ਦੇ ਚੁਰਸਤੇ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਇੱਕ ਧਨੀ ਵਪਾਰਕ ਨਗਰ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ।

2. ਸਾਰਦੀਸ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਅਸਲੀ ਨਗਰ ਟਿਮੋਲੁਸ ਪਰਬਤ ਦੀ ਚੋਟੀ 'ਤੇ ਰਾਜਮਾਰਗ ਤੋਂ ਨਿਕਲੀ ਇੱਕ ਸੜਕ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਸੀ, ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਉੱਥੇ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਕਿਲਾ ਬਣਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੜਕ ਖੁਲ੍ਹੇ ਅਤੇ ਉਪਜਾਊ ਮੈਦਾਨੀ ਇਲਾਕੇ ਤੋਂ 1, 500 ਫੁੱਟ ਦੀ ਉਚਾਈ 'ਤੇ ਬਣੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਕੰਢੇ ਚਿਕਨੇ ਸਨ, ਜੋ ਲਗਭਗ ਖੜ੍ਹੀ ਢਲਾਨ 'ਤੇ ਸੀ। ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸੌੜੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਪੰਗਤ ਲਗਭਗ ਅਭੇਦ ਜਾਪਦੀ ਸੀ।

ਇਕ ਵਾਰ, ਰਾਜਾ ਕ੍ਰੋਏਸੁਸ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਧ ਦੀ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰ ਲਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਹ ਫਾਰਸ ਦੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਕੋਰਸ ਨੂੰ ਹਰਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬੁੱਤ-ਪ੍ਰਸਤ ਸਾਧ ਆਪਣੀ “ਪ੍ਰੈਰਿਤ” ਆਖੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਨਬੂਵਤ ਨੂੰ ਜਾਣ-ਬੁੱਝ ਕੇ ਗੋਲਮੇਲ ਕਰਕੇ ਬੋਲਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਜਦ ਕ੍ਰੋਏਸੁਸ ਨਾਕਾਮਯਾਬ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਆਪਣੇ “ਅਭੇਦ” ਕਿਲੇ ਵਿੱਚ ਵਾਪਿਸ ਆ ਗਿਆ। ਕੋਰਸ ਨੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੇਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਜੋ ਇਸ ਨਗਰ ਵਿੱਚ ਵੜਨ ਲਈ ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਸੌੜੇ ਰਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਦੂਜਾ ਰਾਹ ਭਾਲੇਗਾ। ਜਦ ਸਾਰਦੀਸ ਨਗਰ ਦੇ ਇੱਕ ਫੌਜੀ ਦਾ ਟੋਪ ਪਰਬਤ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਰਿੜ ਆਇਆ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਫਾਰਸੀ ਸੈਨਿਕ ਨੇ ਵੇਖ ਲਿਆ। ਥੋੜੇ ਚਿਰ ਮਗਰੋਂ ਉਹ ਸਾਰਦੀਸੀ ਸੈਨਿਕ ਉਸ ਪਰਬਤ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿਖਾਈ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਆਪਣਾ ਟੋਪ ਵਾਪਿਸ ਲੈਣ ਆਇਆ ਸੀ। ਫਾਰਸੀ ਸੈਨਿਕ ਨੇ ਤਰਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਾਰਦੀਸੀ ਸੈਨਿਕ ਹੇਠਾਂ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਫਾਰਸੀ ਸੈਨਿਕ ਵੀ ਉਤਾਰ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਥਾਂ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਲਗਾ ਲਈ ਅਤੇ ਉਸ ਰਾਤ ਫਾਰਸੀ ਸੈਨਿਕਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਟੁਕੜੀ ਪਰਬਤ ਦੇ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਉਤਾਰ ਚੜ੍ਹ ਗਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉੱਤੇ ਜਾ ਕੇ ਵੇਖਿਆ ਕਿ ਕਿਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਕੋਈ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਰਦੀਸੀ ਲੋਕ ਲੋੜ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਆਤਮਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਨ –

ਅਤੇ ਨਗਰ ਨੂੰ ਫਤਿਹ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਤਨ ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਇੱਕ ਸੌ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਦੁਬਾਰਾ ਹੋਇਆ।

3. *ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਾਰਦੀਸ ਅਤੀਤ ਦੇ ਤੇਜ ਵਿੱਚ ਜੀ ਰਿਹਾ ਸੀ।* ਕੋਰਸ ਵੱਲੋਂ ਨਗਰ ਨੂੰ ਫਤਿਹ ਕਰ ਲਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਮਗਰੋਂ ਸਾਰਦੀਸੀਆਂ ਤੋਂ ਹਥਿਆਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਅਜ਼ਾਦੀ ਖੋਹ ਲਈ ਗਈ। ਪਿਤਾ ਆਪਣੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਕੇਵਲ ਬੰਸਰੀ ਵਜਾਉਣਾ, ਨੱਚਣਾ ਜਾਂ ਵਪਾਰੀ ਬਣਨਾ ਹੀ ਸਿੱਖਾ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਵਿਲੀਅਮ ਬਰਕਲੇ ਨੇ ਸਾਰਦੀਸ ਨੂੰ “ਨੱਚਣ ਵਾਲੇ ਸੰਗੀਤਕਾਰਾਂ ਦੀ ਟੋਲੀ ਅਤੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਆਖਿਆ”² ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ, 17 ਈਸਵੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਭੁਚਾਲ ਦੇ ਕਾਰਨ ਇਹ ਨਗਰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ। ਇਸ ਦੀ ਮੁੜ ਉਸਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪਰ ਇਹ ਆਪਣੇ ਪਹਿਲਾਂ ਵਰਗੇ ਪੱਧਰ ਨੂੰ ਫਿਰ ਕਦੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਜਦ ਪਰਕਾਸ਼ 3:1-6 ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਤੱਕ ਸਾਰਦੀਸ ਤੀਜੇ ਦਰਜੇ ਦਾ ਨਗਰ ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਾਣੇ ਤੇਜ ਵਿੱਚ ਜੀ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਅੱਗੇ ਵੇਖਾਂਗੇ, ਅਫਸੋਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸ ਨਗਰ ਦੇ ਉਹੀ ਤਿੰਨ ਗੁਣ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਆਇਤ 1. ਇਸ ਪੱਤਰ ਦਾ ਅਰੰਭ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, **ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਉਂ ਲਿਖ** (1:16 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਇਹ ਅਗਿਆਤ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਦੋਂ ਹੋਈ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਦਾ ਅਰੰਭ ਉਦੋਂ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੌਲਸ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ 19:1, 8-10)। ਆਇਤ 3 ਇਸ ਗੱਲ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੀ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਦੀਸ ਵਿੱਚ ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ ਬੜੇ ਅਨੇਕੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਆਈ ਸੀ।

ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਯਿਸੂ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰਦਾ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ, **ਜਿਹ ਦੇ ਕੋਲ ਸੱਤ ਆਤਮੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਅਤੇ ਸੱਤ ਤਾਰੇ ਹਨ।** ਇਹ ਵੇਰਵਾ ਸਭਨਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਤਸੱਲੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵੇਰਵਾ ਹੈ। ਅਫ਼ਸੁਸ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਆਪਣਾ ਵੇਰਵਾ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਤਾਰੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਚੈਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਇਸ ਸੱਚਾਈ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਸੱਤ ਕਲੀਸਿਯਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਫਿਰਦਾ ਹੋਇਆ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (2:1)। 3:1 ਦਾ ਪੂਰਾ ਵੇਰਵਾ ਬੜਾ ਉਤਸ਼ਾਹਜਨਕ ਹੈ। **ਸੱਤ ਆਤਮੇ** ਸ਼ਬਦ ਪਹਿਲਾਂ 1:4 ਵਿੱਚ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਹਨ (1:4 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਕਿਉਂਜੋ ਪਵਿੱਤਰ ਆਤਮਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਲ ਦੇਣ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ 2:38; 5:32; ਰੋਮੀਆਂ 8:11, 13, 26), ਇਸ ਕਰਕੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕੋਲ “ਸੱਤ ਆਤਮੇ” ਹੋਣ ਦਾ ਤੱਥ ਇਹ ਸੁਝਾਓ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦੇਣ ਲਈ ਯੋਗ ਅਤੇ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ **ਸੱਤ ਤਾਰੇ** ਹੋਣ ਦੇ ਐਲਾਨ ਨੇ ਵੀ ਇਹੋ ਸੁਨੇਹਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 1:16 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਤਾਰੇ ਆਪਣੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਫੜੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਜੋ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਉਸ ਦਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਹੱਥ ਹੈ। ਇਹ ਤਸਵੀਰ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ (1:16 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਪੱਤਰ ਦਾ ਅਰੰਭ ਤਸੱਲੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਇਸ ਸੁਨੇਹੇ ਤੋਂ ਕਿਉਂ ਕੀਤਾ, ਜਦਕਿ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਲਈ ਸਲਾਘਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ? ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ “ਥੋੜੇ” ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਅੱਖੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ

ਵਫਾਦਾਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਪੱਤਰ ਦਾ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਅਰੰਭ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਅਤੇ ਬੁਝਾਅਤੀਰੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ: **ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।** ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਹਾਂ ਕਲੀਸਿਯਾਵਾਂ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਸੀ, **“ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੀ ਮਿਹਨਤ ਅਤੇ ਸਬਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਨਾਲੇ ਇਹ ਜੋ ਬੁਰਿਆਰਾਂ ਦਾ ਤੈਥੋਂ ਸਹਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ . . .”** (2:2; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਬੁਝਾਅਤੀਰੇ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਉਸ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, **“ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਪ੍ਰੇਮ, ਨਿਹਚਾ, ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਬਰ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ, ਨਾਲੇ ਇਹ ਭਈ ਤੇਰੇ ਪਿਛਲੇ ਕੰਮ ਪਹਿਲਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧ ਹਨ”** (2:19; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਅਤੇ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਲਿੱਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ, **“ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ”** (ਆਇਤਾਂ 8, 15)।

ਚੇਤੇ ਰੱਖੋ ਕਿ ਇਹ ਸੱਤ ਪੱਤਰ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਨਹੀਂ ਘੱਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਜਦ ਇੱਕ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਛੇ ਪੱਤਰ ਵੀ ਸੁਣੇ ਸਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ, ਉਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਚਾਰ ਮੰਡਲੀਆਂ ਦੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਲਾਘਾ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ ਸੀ। ਅਫ਼ਸੂਸ ਅਤੇ ਬੁਝਾਅਤੀਰੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਉੱਤੇ ਆ ਰਹੇ ਸਤਾਓ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਫਾਦਾਰੀ ਅਤੇ ਪਰਗਮੁਮ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਤਕੜਾਈ ਨਾਲ ਫੜੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਿਉਂਜੋ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦਾ ਅਤੀਤ ਸਭਨਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵਡਿਆਈ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਦਰਦਨਾਕ ਗੱਲਾਂ ਸੁਣੀਆਂ ਸਨ। ਇਸ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਛੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਕਠੋਰ ਭਾਸ਼ਾ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ: **ਜੇ ਤੂੰ ਜੀਉਂਦਾ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈਂ ਅਤੇ ਹੈਂ ਮੁਰਦਾ।**

ਮੰਡਲੀ ਜੀਉਂਦਾ ਕਹਾਉਂਦਾ ਜਾਪਦੀ ਸੀ – ਭਾਈਚਾਰੇ ਵਿੱਚ ਆਤਮਕ ਜੀਵਨਸ਼ਕਤੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਖ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਖਿਆ ਕਿ *ਸਾਖ* ਉਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਲੋਕ ਤੁਹਾਡੇ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦੇ ਹਨ, ਜਦਕਿ *ਚਰਿੱਤਰ* ਉਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤੁਸੀਂ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਹੋ। ਸ਼ਾਇਦ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਬੰਦਗੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ – ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਪ੍ਰਾਰਥਾਨਾਵਾਂ, ਸੁਚੀਲੇ ਗੀਤ, ਵਧੀਆ ਪਰਚਾਰ, ਪੂਰੀ ਆਦਰਯੋਗ ਰੀਤੀ ਨਾਲ ਵਰਤਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਪ੍ਰਭੂ ਭੋਜ, ਖੁਲ੍ਹਦਿਲਾ ਦਾਨ – ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਲੋਕ ਆਖਦੇ ਹੋਣਗੇ, **“ਇਹ ਕਲੀਸਿਯਾ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਈ ਜੀਉਂਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਹੈ!”** ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵੇਖਣਾ ਮਨੁੱਖ ਵਰਗਾ ਨਹੀਂ ਹੈ (1 ਸਮੂਏਲ 16:7)। ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਇਸ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ **ਮੁਰਦਾ** – ਆਤਮਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਰਦਾ ਆਖਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਇਸਤਰੀ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ 1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 5:6 ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ **“ਜੀਉਂਦੀ ਹੀ ਮੇਠੀ ਹੋਈ ਹੈ।”** ਕਿਉਂਜੋ ਇਸ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਕੋਲ ਕੇਵਲ ਸਾਖ ਸੀ ਪਰ ਅਸਲੀਅਤ ਨਹੀਂ, ਦਿਖਾਵਾ ਸੀ ਪਰ ਤਾਕਤ ਨਹੀਂ।

ਆਇਤ 2. ਅਗਲੀਆਂ ਕੁਝ ਆਇਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਖਾਸ ਚਿੰਨ੍ਹ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਰਕੇ

ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਹਾਲਤ ਮੁਰਦਾ ਸੀ:

1. *ਨੀਂਦਰਾ*। ਇਹ ਕਲੀਸਿਯਾ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ, **ਚੈਕਸ ਹੋ ਜਾਹ**।

2. *ਸੁਸਤੀ*। ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸਾਰਦੀਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਜੇਸ਼ੀਲੇ ਸਨ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਅੱਗੇ ਪੂਰੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਪਾਏ**। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *πληρόω* (*ਪਲੇਰਾਓ*) ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ **ਪੂਰੇ** ਜਾਂ “ਸੰਪੂਰਨ” (KJV)। ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਕੰਮਾਂ ਦਾ ਅਰੰਭ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਫਿਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੁਝ ਵੀ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਆਇਤ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਜੇ ਕੰਮ ਅਰੰਭ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਵੀ ਕਰੀਏ। ਇਹ ਸ਼ਬਦ, **ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ**, ਯਿਸੂ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿਤਾ ਵਿਚਕਾਰ ਬੜੀ ਨੇੜਤਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 20:17)।

3. *ਉਦਾਸੀਨਤਾ*। ਆਇਤ 4 ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਪਰ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਸਾਰਦੀਸ ਵਿੱਚ ਥੋੜੇ ਜਥੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਬਸਤਰ ਨੂੰ ਦਾਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਦਿੱਤਾ,” ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਬਾਕੀਆਂ ਨੇ ਦਾਗ ਲੱਗਣ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਸੀਹੀ “ਅਜਿਹਾ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਲੱਗ ਪਏ ਸਨ ਜਿਹੜਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗੈਰਮਸੀਹੀ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਤੋਂ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਸੀ।”³ ਉਹ “ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਗਤ ਤੋਂ ਨਿਹਕਲੰਕ ਰੱਖਣ” (ਯਾਕੂਬ 1:27; ਵੇਖੋ ਯਹੂਦਾਹ 23) ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋ ਗਏ ਸਨ।

4. *ਅੱਤ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲਤਾ*। ਜਦ ਅਸੀਂ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੰਕਟਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਬਾਕੀ ਦੀਆਂ ਕਲੀਸਿਯਾਵਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝੂਠਾ ਗੁਰੂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 2:2, 6, 14, 15, 20)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਸਤਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 2:9; 3:9)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 2:10)। ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਖਾਤਰ ਜਾਨ ਨਹੀਂ ਦੇਣੀ ਪਈ ਸੀ (ਵੇਖੋ 2:13)। ਉਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਾਲ ਜੀ ਰਹੇ ਸਨ – ਪਰ ਇਹ ਕਬਰਸਤਾਨ ਦੀ ਸ਼ਾਂਤੀ ਸੀ।

ਸਾਰਦੀਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਅਜੇ ਵੀ ਬੰਦਗੀ ਲਈ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਜੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵੰਡ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਗੈਰਮਸੀਹੀ ਗੁਆਂਢੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝੌਤਾ ਭਰਿਆ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਜੀਵਨ ਬਤੀਤ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਵਾਰਨ ਵੀਅਰਸਬੀ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ, “ਉਹ ਚੰਗੇ ਲੋਕ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਮਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਮੁੱਕ ਰਹੀ ਸੀ।”⁴ ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ “ਚੰਗੇ, ਭੋਲੇ ਧਾਰਮਿਕ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਹੈ ਜੋ ਗਲੀ ਦੇ ਠੁੱਕੜ ਵਿੱਚ ਇਕੱਠੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪਾਪ ਦੇ ਨਾਲ ਗੈਰ-ਹਮਲਾਵਰੀ ਸਮਝੌਤੇ ਉੱਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਕਰ ਲਏ ਸਨ – ਇਸ ਕਰਕੇ ਸ਼ਤਾਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ।

ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਮੁਰਦਾ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਤਮਕ ਸਾਹ ਪੁਨਰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਜਤਨ ਕੀਤੇ ਬਗੈਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੌਤ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਉੱਤੇ ਹਸਤਾਖਰ ਨਹੀਂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਉਸ ਦੀ ਜੇਸ਼ ਭਰੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣੋ: **ਚੈਕਸ ਹੋ ਜਾਹ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਨੂੰ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰ। ਜੇ ਕੁਝ ਰਹਿ**

ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਅਜੇ ਵੀ ਉਸ ਮੰਡਲੀ ਵਿੱਚ ਜੀਉਂਦਾ ਸੀ – ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਰਦਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਤਮਕ ਜੀਵਨ ਦੀ ਇੱਕ ਚੰਗਿਆੜੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੱਚਾਈ ਦਾ ਗਿਆਨ ਅਤੇ ਮੰਡਲੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਥੋੜੇ ਜਣੇ ਜੋ ਬਾਕੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਅਤੇ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਕਿਉਂਜੋ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਮੁਰਦਾ” ਆਖ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ “ਜੇ ਕੁਝ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਨੂੰ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰਨ” ਦੀ ਉਸ ਦੀ ਚਿਤਾਉਣੀ ਹੈਰਾਨੀਜਨਕ ਜਾਪ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਮੁਰਦਾ ਸਨ, ਪਰ ਮੁਰਦਾ ਨਹੀਂ ਵੀ ਸਨ? ਮਹਾਨ ਵੈਦ ਕਦੇ ਹਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ। ਉਹ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਆਖਦਾ, “ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ ਆਸ ਹੈ।” ਸਗੋਂ ਉਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, “ਇੱਕ ਆਸ ਹੈ – ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰੋ।”

ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ? ਪਹਿਲਾਂ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਚੈਕਸ ਹੋ ਜਾਣ, ਸਿਆਣਨ ਅਤੇ ਪਛਾਣਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਚੈਕਸ ਹੋ ਜਾਹ ਅਤੇ ਜੇ ਕੁਝ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਮਰਨ ਵਾਲਾ ਹੋਵੇ ਉਹ ਨੂੰ ਪੱਕਿਆਂ ਕਰ।” ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ γίνου γρηγορόων (ਗਿਨੇਉ ਗ੍ਰੇਗੋਰੋਨ), ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਚੈਕਸ ਹੋ ਜਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜੋ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਾ ਕੇਵਲ “ਚੈਕਸ ਹੋ ਜਾਣ” ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਜਾਗਰੂਕ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਆਖਿਆ ਹੈ, “ਅਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਮੁੱਲ ਸਦੀਪਕ ਚੈਕਸੀ ਹੈ।” ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਤਮਕ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ “ਚੈਕਸ ਹੋ” ਜਾਣਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 13:11-14; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:14), ਇਹ ਸਿਆਣਨਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਅਤੀਤ ਦੇ ਤੇਜ ਵਿੱਚ ਜੀ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਤਮਕ ਖਤਰੇ ਨੂੰ ਪਛਾਣਨਾ ਸੀ। ਅਤੀਤ ਤੋਂ ਸਿੱਖਣਾ ਚੰਗੀ ਗੱਲ ਹੈ, ਪਰ ਅਤੀਤ ਵਿੱਚ ਜੀਉਣਾ ਵਿਨਾਸ਼ਕ ਹੈ।

ਆਇਤ 3. ਦੂਜਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਨ, ਪਾਲਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੇਬਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, ਇਸ ਲਈ ਚੇਤੇ ਕਰ ਭਈ ਤੋਂ ਕਿਸ ਬਿਧ ਪਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸੁਣਿਆ। ਉਹ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕਰ ਅਤੇ ਤੇਬਾ ਕਰ (ਵੇਖੋ 2:5)। ਜਿਸ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ μνημονεύω (ਮਨੇਮੋਨੇਯੂਓ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਚੇਤੇ ਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ ਕੇਵਲ ਚੇਤੇ ਕਰਨਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣਾ ਹੈ। ਜਿਸ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ἠμείνω (ਟੇਰੇਓ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਪਾਲਨਾ ਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਵਰਤਮਾਨ ਆਦੇਸ਼ਸੂਚਕ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਫੜੀ ਰੱਖਣਾ ਸੀ। ਉਹ ਉਸ ਵਡਿਆਈ ਨੂੰ ਚੇਤੇ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ ਜਿਹੜੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਉਹ ਪਰਚਾਰ ਚੇਤੇ ਰੱਖਣੇ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਉਹ ਸੁਣਦੇ ਆ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਹਚਾ ਦੀਆਂ ਮੁੱਢਲੀਆਂ ਗੱਲਾਂ 'ਤੇ ਵਾਪਿਸ ਜਾਣ ਦੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੱਚਾਈਆਂ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਤਦ ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਤਮ ਸੰਤੋਖ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਤੋਂ ਤੇਬਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਬਦਲਾਓ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦੇ ਸਨ।

ਜੇਕਰ ਉਹ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਾ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਤਾਂ ਕੀ ਹੁੰਦਾ? ਯਿਸੂ ਨੇ ਚਿਤਾਉਣੀ ਦਿੱਤੀ, ਉਪਰੰਤ ਜੇ ਤੂੰ ਨਾ ਜਾਗਿਆ ਤਾਂ ਮੈਂ ਚੋਰ ਵਾਂਗ ਆਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਤੈਨੂੰ ਮੂਲੋਂ ਪਤਾ ਨਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਉੱਪਰ ਕਿਹੜੀ ਘੜੀ ਆ ਪਵਾਂਗਾ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਥਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਚੋਰ ਦੇ ਅਚਾਣਕ ਆ ਪੈਣ ਦੇ ਉਦਾਹਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜੋਰ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਕਿ ਦੂਜੀ ਆਮਦ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ (ਮੱਤੀ 24:42-44; ਲੂਕਾ 12:39, 40;

1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 5:2, 4; 2 ਪਤਰਸ 3:10)। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਪਰਕਾਸ਼ 3:3 ਵਿੱਚ “ਇਹ ਆਉਣਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ’ਤੇ ਇੱਕ ਸੀਮਤ ਆਮਦ ਹੈ ਜਿਹੜੀ ਤੇਬਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਨਿਆਂ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਹੋਵੇਗੀ।”⁵ ਜਿਵੇਂ ਫਾਰਸ ਦੀ ਸੈਨਾ ਪਹਾੜ ਦੀ ਖੜੀ ਚੜ੍ਹਾਈ ’ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਸਾਰਦੀਸ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਉੱਤੇ ਅਚਾਣਕ ਆਣ ਪਈ ਸੀ, ਉਵੇਂ ਹੀ ਯਿਸੂ ਵੀ ਉਦੋਂ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਆਉਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਵੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਯਿਸੂ ਦੇ ਆਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਬੜੇ ਭਿਆਣਕ ਹੋਣੇ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦ ਉਹ ਆਵੇਗਾ ਤਾਂ ਕੀ ਕਰੇਗਾ (2:5, 16)। ਸਾਰਦੀਸ ਦੇ ਤੇਬਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕੋਈ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ “ਜੇਕਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਰਵਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਨਤੀਜੇ ਘੱਟ ਭਿਆਣਕ ਹੋਣੇ ਸਨ।”⁶

ਆਇਤ 4. ਕਿਉਂਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਲਾਜ ਵੀ ਦੱਸ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਲਈ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਦੇ ਕੇ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੀ ਸਮਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਿਆਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ: **ਪਰ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਸਾਰਦੀਸ ਵਿੱਚ ਥੋੜੇ ਜਣੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਬਸਤਰ ਨੂੰ ਦਾਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਦਿੱਤਾ।**

ਬਸਤਰ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪੂਰੀ ਬਾਈਬਲ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਅਲੰਕਾਰ ਵੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਗਲਾਤੀਆਂ 3:27; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 4:22, 24; ਪਰਕਾਸ਼ 7:9)। ਜਿਸ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ $\mu\omicron\lambda\upsilon\nu\omega$ (ਮੇਲੁਨੇ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਦਾਗ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਛੋਟੇ ਜਿਹੇ ਧੱਬੇ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਡੁੱਲਣ ਨਾਲ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਗੋਂ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਗੰਦਗੀ ਨਾਲ ਲਿਬੜੇ ਹੋਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਜਿਹੀ ਗੰਦਗੀ ਜਿਹੜੀ ਚਿੱਕੜ ਵਿੱਚ ਲੋਟ-ਪੋਟ ਹੋਣ ਨਾਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। KJV “ਲਬੋੜੇ” ਲਿਖਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ “ਦਾਗ” ਨਾਲੋਂ ਥੋੜਾ ਵਧੇਰੇ ਤਕੜਾ ਸ਼ਬਦ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਨੇੜੇ ਹੈ। ਸਾਰਦੀਸ ਨਗਰ ਆਪਣੀ ਅਨੈਤਿਕਤਾ ਲਈ ਐਨਾ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ ਕਿ ਗੈਰਮਸੀਹੀ ਲੇਖਕਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ। ਨਿਸਚਿਤ ਤੌਰ ’ਤੇ ਮਸੀਹੀ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਘਰਸ਼ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਚੁਫੇਰੇ ਦੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਵਹਿ ਜਾਣ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, **ਸਾਰਦੀਸ ਵਿੱਚ ਥੋੜੇ ਜਣੇ** (ਮਸੀਹੀ) ਅਜਿਹੇ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਖਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦੁਸ਼ਟਤਾ ਭਰੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕੋਲ ਨੂਹ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪਰਿਵਾਰ ਸੀ। ਮੂਰਤੀਪੂਜਾ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕੋਲ ਅਬਰਾਹਾਮ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਅੰਸ ਸੀ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸਦੂਮ ਅਤੇ ਅਮੂਰਾਹ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕੋਲ ਇੱਕ “ਧਰਮੀ ਲੂਤ” ਸੀ (2 ਪਤਰਸ 2:7)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਭੀੜਾ ਹੈ ਉਹ ਫਾਟਕ ਅਤੇ ਸੌੜਾ ਹੈ ਉਹ ਰਾਹ ਜਿਹੜਾ ਜੀਉਣ ਨੂੰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਲੱਭਦੇ ਹਨ ਸੇ ਵਿਰਲੇ ਹਨ” (ਮੱਤੀ 7:14; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਕੋਲ ਸਾਰਦੀਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਠੀਭਰ ਲੋਕ ਸਨ ਜਿਹੜੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥੋੜੇ ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਦਿੱਤੀ: **ਓਹ ਉੱਜਲੇ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਫਿਰਨਗੇ। ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਫਿਰਨਗੇ** ਦਾ ਅਰਥ ਭਾਈਵਾਲੀ, ਸੰਗਤੀ ਅਤੇ ਸਹਿਮਤੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਉਤਪਤ 5:22, 24; 6:9; ਆਮੋਸ 3:3)। **ਉੱਜਲੇ** ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸੁੱਧਤਾ, ਜਸ਼ਨ ਅਤੇ ਜਿੱਤ ਨਾਲ ਹੈ। “ਉੱਜਲੇ ਬਸਤਰ” ਪਾ ਕੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਫਿਰਨ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਉਸ ਦੀ ਜਿੱਤ ਦੇ

ਭਾਈਵਾਲ ਹੋਣਾ। ਇੱਥੇ ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਰਾਜਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਜਿਹੜੇ ਅਜੇ ਹੁਣੇ-ਹੁਣੇ ਜੰਗ ਜਿੱਤ ਕੇ ਆਏ ਹਨ, ਜੇਤੂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 2:14)।

ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਖਿਆ, **ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਉਹ ਸੁਜੇਗ ਹਨ।** ਇਸ ਵਾਕ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਥੋੜੇ ਜਣੇ ਸਿੱਧ ਸਨ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪਾਪੀ ਹਾਂ (ਰੋਮੀਆਂ 3:10, 23) ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀਆਂ ਅਸੀਸਾਂ ਦੇ ਲਾਇਕ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਉਤਪਤ 32:10; ਲੂਕਾ 17:10)। ਸਗੋਂ, “ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ ਬਖਸ਼ਦਾ ਹੈ, ਜਿਹੜੀ ਕਦੇ ਵੀ ਸੰਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਪਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਮਰਪਣ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ।” (ਵੇਖੋ ਪਰਕਾਸ਼ 5:2-4.) ਯਿਸੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਦਰਅਸਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅੱਖੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਦਰਮਿਆਨ ਵੀ ਭਰਸਕ ਜਤਨ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਸ ਦੀ ਸਲਾਘਾ ਦੇ ਭਾਵ ਹਨ। ਤਦ ਸਾਡੇ ਲਈ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਦ ਸਾਡੇ ਚੁਫੇਰੇ ਦੇ ਲੋਕ – ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਬਾਕੀ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਵੀ – ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਾ ਹੋਣ। ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਹੋਵੇ।

ਆਇਤ 5. ਕੀ ਯਿਸੂ ਇਹ ਆਖ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਾਰਦੀਸ ਦੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਕੋਈ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ? ਬਿਲਕੁਲ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਉਹ “ਚੈਕਸ ਹੋ” ਜਾਂਦੇ ਅਤੇ “ਤੋਬਾ ਕਰ” ਲੈਂਦੇ (ਆਇਤਾਂ 2, 3), ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਹੀ ਅਸੀਸਾਂ ਮਿਲਣੀਆਂ ਸਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣੀਆਂ ਸਨ: **ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਨੂੰ ਇਸੇ ਪਰਕਾਰ ਚਿੱਟੇ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨਾਏ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹ ਦਾ ਨਾਉਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਦੇ ਨਾ ਮੇਟਾਂਗਾ ਸਗੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਆਂ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਉਂ ਦਾ ਕਰਾਰ ਕਰਾਂਗਾ।**

ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਨੇ *ਆਤਮਕ ਬਸਤਰਾਂ* ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ: **ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਨੂੰ ਇਸੇ ਪਰਕਾਰ ਚਿੱਟੇ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨਾਏ ਜਾਣਗੇ** ਇਹ ਉਹੀ ਬਸਤਰ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਜਣਿਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ (ਆਇਤ 4) – ਲੇਲੇ ਦੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਬਸਤਰ (7:14 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਹਾਸੇਹੋਈ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਦੀਸ ਆਪਣੇ ਚਮਕੀਲੇ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਬਸਤਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੰਗਣ ਦੀ ਕਲਾ ਦਾ ਅਰੰਭ ਇਸੇ ਨਗਰ ਤੋਂ ਹੋਇਆ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ *ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਰੰਤਰਤਾ* ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਕੀਤੀ: **ਮੈਂ ਉਹ ਦਾ ਨਾਉਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਦੇ ਨਾ ਮੇਟਾਂਗਾ।** ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੇਥੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਫ਼ਾਦਾਰਾਂ ਦਾ ਲੇਖਾ ਹੈ (ਜ਼ਬੂਰ 69:28; ਮਲਾਕੀ 3:16; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 12:23) ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਪਵਿੱਤਰ ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਵਾਰ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਜਦ ਮੂਸਾ ਇਸਰਾਏਲੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸੁਰ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਹੁਣ ਤੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਾਪ ਮਾਫ਼ ਕਰੀਂ ਅਰ ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੀ ਤੈਂ ਲਿਖੀ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਮਿਟਾ ਸੁੱਟੀ!” ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੇ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, “ਜਿਸ ਮੇਰਾ ਪਾਪ ਕੀਤਾ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਟਾ ਸੁੱਟਾਂਗਾ” (ਕੂਚ 32:32, 33)। ਜਦ ਸੱਤਰ ਚੇਲੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਕੇ ਮੁੜੇ ਤਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਤੋਂ ਅਨੰਦ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਰੂਹਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਵੱਸ ਵਿੱਚ ਹਨ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਅਨੰਦ ਹੋਵੇ ਭਈ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਉਂ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ” (ਲੂਕਾ 10:20)। ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:3 ਵਿੱਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖਿਆ “ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਉਂ ਜੀਵਨ ਦੇ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ

ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ।" ਪਰਕਾਸ਼ 20 ਦੇ ਵੱਡੇ ਨਿਆਉਂ ਦੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪੜ੍ਹਦੇ ਹਾਂ:

ਅਤੇ ਮੈਂ ਮੁਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਵੱਡੇ ਕੀ ਛੋਟੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਦੇ ਅੱਗੇ ਖਲੋਤਿਆਂ ਵੇਖਿਆ, ਅਤੇ ਪੋਥੀਆਂ ਖੋਲ੍ਹੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਪੋਥੀ ਜਿਹੜੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੋਥੀ ਹੈ ਖੋਲ੍ਹੀ ਗਈ ਅਤੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦਾ ਨਿਆਉਂ ਪੋਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਲਿਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਗੱਲਾਂ ਤੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ . . . ਅਤੇ ਜੇ ਕੋਈ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੋਥੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਨਾ ਲੱਭਾ ਤਾਂ ਉਹ ਅੱਗ ਦੀ ਝੀਲ ਵਿੱਚ ਸੁੱਟਿਆ ਗਿਆ (20:12, 15)।

ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਮਿਲੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ "ਲੇਲੇ ਦੀ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੋਥੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਹੋਏ ਹਨ" (21:27; ਵੇਖੋ 13:8; 17:8)। ਜਦ ਅਸੀਂ ਬਚਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ (ਮਰਕੁਸ 16:16), ਸਾਡੇ ਨਾਮ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੋਥੀ ਵਿੱਚ ਲਿਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ, ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਨਾ ਰਹੀਏ ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਨਾਮ ਮਿਟਾਏ ਵੀ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਯਾਕੂਬ 5:19, 20)।

ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ *ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਇਕਰਾਰ* ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਕੀਤੀ: **ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦਿਆਂ ਦੂਤਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਉਂ ਦਾ ਕਰਾਰ ਕਰਾਂਗਾ।** ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਕੀਤੀ ਸੀ:

ਉਪਰੰਤ ਜੇ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੇਰਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰੇਗਾ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜਿਹੜਾ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਹ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਾਂਗਾ। ਪਰ ਜੇ ਕੋਈ ਮਨੁੱਖਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੇਰਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰੇਗਾ ਮੈਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਅੱਗੇ ਜਿਹੜਾ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਹੈ ਉਹ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ (ਮੱਤੀ 10:32, 33; ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 12:8, 9)।

ਜਦ ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਉਹ ਵੀ ਸਾਡੇ ਨਾਮ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ 8:37-39; ਰੋਮੀਆਂ 10:9, 10), ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਪੂਰੀ ਜਾਂ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਦਿਨ ਹੋਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਅਵਸਰ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇਹ ਹਾਲਾਤ ਵਧੇਰੇ ਅਸਲ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਦਬਾਓ ਲਗਾਤਾਰ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਪ੍ਰਭੂਤਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ। ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉਹ ਦਿਲੇਰੀ ਨਾਲ ਉਸ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿਣ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮਾਂ ਦਾ ਇਕਰਾਰ ਸਵਰਗ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਰਹੇਗਾ।

ਆਇਤ 6. ਇਸ ਪੱਤਰ ਦਾ ਅੰਤ ਜਾਣੇ-ਪਛਾਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, **ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸਿਯਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ।** ਇਹ ਅਗਿਆਤ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰਦੀਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਤਾੜਨਾ ਕਿਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਆਸ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰਕਰਨ ਛੁਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਬਦਲੇ ਸਨ। ਪ੍ਰਮਾਣ ਸੁਝਾਓ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਆਕਾਰ ਵਿੱਚ ਤਾਂ ਵਧੀ ਸੀ; ਇਤਹਾਸ ਸਾਨੂੰ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਗੇ ਚੱਲ ਕੇ ਉੱਥੇ ਕਲੀਸਿਯਾ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਨ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਲੋਕ ਉੱਥੇ ਦੇ ਆਗੂ ਬਣੇ ਸਨ। ਪਰ ਅੱਜ ਅਤੀਤ ਦੀ ਮਹਿਮਾ ਮੁੱਕ ਗਈ ਹੈ – ਨਗਰ ਲਈ ਵੀ ਅਤੇ ਕਲੀਸਿਯਾ ਲਈ ਵੀ। ਹੇਠਲੇ ਨਗਰ ਦੇ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਖੰਡਰਾਂ ਨੂੰ ਖੁਦਾਈ

ਕਰਕੇ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪੁਰਾਤਨ ਯਹੂਦੀ ਸਭਾਘਰ, ਕਸਰਤ ਦਾ ਅਖਾੜਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮੰਦਰ ਹੈ। ਅਫਸੋਸ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਕੇਵਲ ਨਗਰ ਦੇ ਖੰਡਹਰ ਹੀ ਹਨ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਮੰਡਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਫਿਲਦਲਫੀਏ: ਜੋ ਕੁਝ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੇ ਉਹ ਕੀਤਾ ਜੋ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ (3:7-13)

⁷ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਦੁਤ ਨੂੰ ਇਉਂ ਲਿਖ ਭਈ ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਸਤ ਹੈ, ਜਿਹ ਦੇ ਕੋਲ ਦਾਉਦ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਅਤੇ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਦਾ, ਉਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ⁸ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ਵੇਖ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਖੁਲ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਬੁਰਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਧਰਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੈਂ ਮੇਰੇ ਬਚਨ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ⁹ਵੇਖ, ਮੈਂ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਰਥਾਤ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਝੂਠ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਕਿੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਗੋਚਰੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਵੇਖ, ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਾਂਗਾ ਭਈ ਉਹ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣਗੇ ਅਤੇ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ। ¹⁰ਤੈਂ ਜੋ ਮੇਰੇ ਧੀਰਜ ਦੇ ਬਚਨ ਦੀ ਰੱਛਿਆ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਪਰਤਾਵੇ ਦੇ ਓਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜੋ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਪਰਤਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੇਰੀ ਰੱਛਿਆ ਕਰਾਂਗਾ। ¹¹ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਕੁਝ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ ਸੇ ਤਕੜਾਈ ਨਾਲ ਫੜੀ ਰੱਖ ਕਿਤੇ ਐਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਭਈ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਮੁਕਟ ਲੈ ਜਾਵੇ। ¹²ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੈਕਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਥੰਮ੍ਹ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਫੇਰ ਕਦੇ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਗਰੀ ਨਵੀਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦਾ ਨਾਉਂ ਜਿਹੜੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਉਤਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਓਸ ਉੱਤੇ ਲਿਖਾਵਾਂਗਾ। ¹³ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਅੰਤਿਮ ਦੇ ਲਈ ਉੱਤਮ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਖਰਾਬ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਉੱਤਮ ਕਲੀਸਿਯਾ ਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਵਾਂਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਵਿਚ ਸੀ। ਫਿਲਦਲਫੀਆ, ਸਾਰਦੀਸ ਦੇ ਦੱਖਣ ਵਿਚ – ਦੱਖਣ ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਇਹ ਸਮੁੰਦਰ ਤੱਟ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਵੱਡਾ, ਖੁਸ਼ਹਾਲ, ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਹਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਇਸ ਦੇ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਗੁਣ ਸਨ (ਆਇਤ 12 ਟਿੱਪਣੀ ਵੇਖੋ)। ਇਸ ਦੇ ਨਾਮ ਨੇ ਇਸ ਦੇ ਸੰਸਥਾਪਕ: ਪਰਗਮੁਸ ਦੇ ਰਾਜੇ, ਅਟਾਲੁਸ II ਫਿਲਾਡੇਲਫੁਸ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। “ਫਿਲਾਡੇਲਫੁਸ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਸ਼ਬਦ *φιλία* (*ਫਿਲਿਆ*) ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਪ੍ਰੇਮ” ਹੈ ਅਤੇ *ἀδελφός* (*ਅਡੈਲਫੋਸ*); ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਭਾਈ” ਹੈ ਨਾਲ ਮਿਸ਼ਰਤ ਸ਼ਬਦ ਹੈ, ਇਸ ਪੁਕਾਰ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਇੱਕ ਭਰਾ ਦਾ ਪਿਆਰ” ਜਾਂ “ਭਰੱਪਣ ਦਾ ਪ੍ਰੇਮ” ਹੈ। ਇਹ ਨਾਮ ਅਟਾਲੁਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਡੇ ਭਰਾ ਈਮੀਨੇਸ ਦੇ ਪੁਤੀ ਵਫ਼ਾਦਾਰੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਦਾ ਆਦਰਸ਼ ਵਾਕ, ਪੈਨਸਿਲਵੇਨੀਆ, “ਭਰੱਪਣ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ।”

ਮੁਸਿਯਾ, ਲੁਦਿਯਾ, ਅਤੇ ਫ਼ਰੂਗਿਯਾ ਦੇ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਵਪਾਰ ਮਾਰਗਾਂ ਤੇ ਸਥਿਤ ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਨੂੰ

“ਪੂਰਬ ਦੇ ਲਈ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ” ਸਮਝਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਅਟਾਲੁਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਤਾਂ ਕਿ ਯੂਨਾਨੀ ਭਾਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਲੁਦਿਆ ਅਤੇ ਫ਼ਰੁਗਿਆ ਵਿਚ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਇੱਕ ਉਪਜਾਊ ਇਲਾਕੇ ਵਿਚ ਸਥਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਆਪਣੀ ਮੈਂ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੇ ਲਈ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਮੰਦਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਵਜਨਕ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਅਤੇ ਸ਼ਾਨ ਦੇ ਕਾਰਣ, ਇਸ ਨੂੰ “ਛੋਟਾ ਐਥੇਨਸ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ।

ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਭੂਗੋਲਿਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: ਇਸ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਇੱਕ ਗਲਤ ਲਾਇਨ ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਅਨੁਭਵੀ ਹੈ।

ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸ਼ਹਿਰਾਂ (ਜਿਸ ਵਿਚ ਸਾਰਦੀਸ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ) . . . ਦੇ ਨਾਲ, 17 ਈ.ਵੀ. ਵਿਚ ਫ਼ਿਲਦਲਫੀਏ ਨੂੰ ਇੱਕ ਭਿਆਨਕ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ . . .। ਇਸ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਝਟਕਿਆਂ ਅਤੇ ਨਿਰੰਤਰ ਕਸ਼ਟ ਨੇ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤ ਦੇ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਡਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਵਧੇਰੇ ਅਬਾਦੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਬਾਹਰ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਝੱਪੜੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਸੀ।^੧

ਅੱਜ, ਫ਼ਿਲਦਲਫੀਏ ਦਾ ਭੂ-ਸਥਲ ਪੁਰਾਣੇ ਬੁਆਤੀਰੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ: ਉਸੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਆਧੁਨਿਕ ਪਿੰਡ, ਅਲੀਸ਼ੇਰ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਥੋੜੀ ਖੁਦਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਹੈ। ਅਲੀਸ਼ੇਰ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕੋ ਬਲਾਕ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਬਲਾਕ ਵਿਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਗਿਰਜੇ ਦੀ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਖੰਡਰ – ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਇੱਕ ਸਮੇਂ ਉੱਥੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਹੋਇਆ ਸੀ – ਜਦਕਿ ਸੜਕ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ, ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਮਸਜਿਦ ਹੁਣ ਵੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਆਇਤ 7. ਪੱਤੀ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, **ਫ਼ਿਲਦਲਫੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਉਂ ਲਿਖ** (1:16 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਵਾਸਤੇ, ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਇੱਕ ਕਲੀਸਿਯਾ ਉੱਥੇ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਸੀ – ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਜਿਸ ਦਾ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਕਠੋਰ ਪਰਤਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਬੁਰੇ ਪਰਤਾਵਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਗੱਲ ਅਗਿਆਤ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਲੀਸਿਯਾ ਕਦੋਂ ਸਥਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ; ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਪੋਲੁਸ ਦੀ ਸੇਵਕਾਈ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਸਥਾਪਤ ਹੋਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:1, 8-10)। ਯਿਸੂ ਦਾ ਪੱਤਰ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫਿਟਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਮੁੱਲੀ ਸੀ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣੀ ਪਹਿਚਾਣ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿਲਾਸਾ ਦਿੱਤਾ: **ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਸਤ ਹੈ, ਜਿਹ ਦੇ ਕੋਲ ਦਾਉਦ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਅਤੇ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਉਹ ਇਉਂ ਆਖਦਾ ਹੈ।**

ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ **ਉਹ ਜਿਹੜਾ ਪਵਿੱਤਰ ਹ** ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੱਸੀ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦਾਂ *ὁ ἅγιος* (ਹੇ ਹੇਗਿਅਸ) ਦਾ ਅਰਥ “ਪਵਿੱਤਰ [ਵਿਅਕਤੀ]”; ਮੂਲ ਸ਼ਬਦ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ (ਯਸਾਯਾਹ 40:25; ਹਬੱਕੂਕ 3:3; ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ

6:10)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰਤੱਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ — ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕੇ ਸੀ। ਪਵਿੱਤਰਤਾ ਦਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਉਹ ਪਾਪ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ ਵਰਣਨ ਇੱਕ ਗਰੰਟੀ ਸੀ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜੋ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸਤਾ ਰਹੇ ਸਨ।

ਅੱਗੋਂ, ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਪੁਰਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਜਿਹੜਾ ਸਤ ਹੈ, ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, “ਸੱਚਾ [ਵਿਅਕਤੀ]।” ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਸ਼ਹਿਰ ਝੂਠੇ ਦੋਵਤਿਆਂ ਅਤੇ ਝੂਠੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ (ਆਇਤ 9), ਪਰ ਯਿਸੂ ਸੱਚਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗ ਸੀ।

ਇਹ ਗੁਣ ਸਤਾਏ ਹੋਏ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਦਿਲਾਸਾ ਸਨ। ਅਧਿਆਇ 6 ਦੇ ਵਿਚ, ਜਦੋਂ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕੀਤਾ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ “ਪਵਿੱਤਰ ਅਤੇ ਸਤ” ਹੈ (6:10) ਆਖਿਆ: ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਪਾਪ ਦਾ ਨਿਆਂ ਕਰੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਵਿੱਤਰ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਕਰੇਗਾ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਦਾਉਦ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੁਲਨਾਤਮਕ ਕਥਨ ਯਸਾਯਾਹ 22:15-25 ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, ਰਾਜਾ ਹਿਜ਼ਕੀਯਾਹ ਦੇ ਭਰੋਸੇਮੰਦ ਦਾਸ ਅਲਯਾਕੀਮ ਨੂੰ, “ਦਾਉਦ ਦੇ ਘਰ ਦੀ ਕੁੰਜੀ” ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ। ਸਿਰਫ ਅਲਯਾਕੀਮ ਨੂੰ ਰਾਜੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਸੀ: “ਤਾਂ ਉਹ ਖੋਲ੍ਹੇਗਾ ਅਰ ਕੋਈ ਬੰਦ ਨਾ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਬੰਦ ਕਰੇਗਾ ਅਰ ਕੋਈ ਖੋਲ੍ਹੇਗਾ ਨਾ” (ਯਸਾਯਾਹ 22:22)।

ਕੋਲ “ਕੁੰਜੀ” ਹੋਣਾ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਜਾਂ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਕੋਲ “ਸਾਰੇ ਖੇਤਰਾਂ ਦਾ ਸਾਰਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ: ਅਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦਾ ਸਾਰਾ ਇਖ਼ਤਿਆਰ (ਮੱਤੀ 28:18), ‘ਸਵਰਗਦੁਤਾਂ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਕਤੀਆਂ’ ਉੱਤੇ (1 ਪਤਰਸ 3:22), ਕਲੀਸਿਆ ਉੱਤੇ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:20-22), ਧਰਤੀ ਦੇ ਰਾਜਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ (ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 1:5), ਅਤੇ ਮੌਤ ਅਤੇ ਪਤਾਲ ਦੇ ਉੱਤੇ (ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 1:18)।”⁹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਦਾਉਦ ਦੀ ਕੁੰਜੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਹੀ ਮਸੀਹ ਸੀ ਜੋ ਦਾਉਦ ਦੇ ਵੰਸ ਵਿਚੋਂ ਆਇਆ ਸੀ (2 ਸਮੂਏਲ 7:16) ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਵੀ ਕਿ ਉਹ ਹੁਣ ਦਾਉਦ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਤੇ ਰਾਜ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:30-36)।

ਇਕਮਾਤਰ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਕੁੰਜੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ ਨੇ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਜੇ ਉਸ ਨੇ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਖੋਲ੍ਹ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ “ਇੱਕ ਖੁਲ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਬੂਹਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਧਰਿਆ ਹੈ” (ਆਇਤ 8)। ਖੁਲ੍ਹਾ (ἀνοίγων, ਅਨੋਈਗੋਨ, ਜੋ ἀνοίγων, ਅਨੋਈਗੋਤੋ) ਅਤੇ ਬੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ (κλείων, ਕੀਓਲੋਨ, ਤੋਂ ਹੈ) ਦੋਵੇਂ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਹਨ, ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ ਵਿਚ ਹਨ ਜੋ ਨਿਰੰਤਰਤਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ। ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਆਪਣੀ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਾ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਸਤਾਨ ਦੀ ਸੈਨਾ ਅਸਥਾਈ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਰੋਕ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਅੰਤ ਵਿਚ, ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਨੂੰ ਹੀ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਆਇਤ 8. ਹਰ ਕੋਈ ਸਲਾਘਾ ਪਸੰਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨੂੰ ਵਿਖਾਇਆ: **ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ। ਵੇਖ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਖੁਲ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਬੁਰਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਧਰਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਤੈਨੂੰ ਕੁਝ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਅਤੇ ਤੈਂ ਮੇਰੇ ਬਚਨ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।**

ਇਹ ਕਲੀਸੀਆ ਛੋਟੀ ਪਰ ਉਤਪਾਦਕ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ **ਕੁਝ ਸਮਰੱਥਾ** ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਸ਼ਾਇਦ ਉਸ ਦੇ ਘੱਟ ਸੰਖਿਆ ਦੀ, ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਦੀ ਕਮੀ ਦੀ, ਜਾਂ ਘੱਟ ਵਿੱਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਹ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਕੁਝ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਮਾਜਿਕ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਜਿਸ ਨਜ਼ਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਸੀ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 1:26)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਰਮਿੰਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ “ਘੱਟ ਸ਼ਕਤੀ” ਦਾ ਉਲੇਖ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੱਚਾਈ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ “ਕੁਝ ਸਮਰੱਥਾ” ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਇੱਕ ਬਹਾਨੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ “ਕੁਝ ਸਮਰੱਥਾ” ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਜੋ ਵੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਲਫ਼੍ਰੇਡ ਪਲਮਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਚਨ ਦੇ ਇਸ ਭਾਗ ਦਾ ਜ਼ੋਰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹੈ ਕਿ: “*ਕਿਉਂਕਿ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਤੂੰ ਉਸ ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਵਧੀਆ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਇੱਕ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਤੈਨੂੰ ਕੋਈ ਵੀ ਵਾਂਝਿਆ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕੇਗਾ।*”¹⁰

ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਸਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਬਣੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਇੱਕ ਚੀਜ਼ ਜੋ ਮਸੀਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ – ਅਤੇ ਕੀਤੀ ਸੀ – ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਬਣੇ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, . . . **ਤੈਂ ਮੇਰੇ ਬਚਨ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।** ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਾਕਾਂ ਵਿਚ “ਤੈਂ ਮੇਰੇ ਬਚਨ ਦੀ ਪਾਲਨਾ ਕੀਤੀ” ਅਤੇ “ਮੇਰੇ ਨਾਮ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ” ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿਰਿਆਵਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਅਨਿਸ਼ਚਤ ਕਾਲ ਵਿਚ ਹਨ, ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰ ਹੋਈ ਘਟਨਾ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਭੂਤ ਕਾਲ ਵਿਚ, ਸਪਸ਼ੱਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਤੌਰ ਤੇ ਪਰਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਉਹੀ ਸਮਾਂ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅੰਤਿਪਾਸ ਮਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (2:13)। ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਮਰਾਟ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਦੇ ਦਬਾਅ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਉਹ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਬਣੇ ਰਹੇ।

ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਿਵੇਂ ਕਰ ਸਕੇ ਜਦਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ “ਸਮਰੱਥਾ” “ਘੱਟ” ਸੀ? ਜਾਹਿਰ ਹੈ, ਕਿ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਵਾਂਗ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸਮਰਥ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਾ ਸਿੱਖ ਲਿਆ ਸੀ:

ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਆਖਿਆ ਭਈ ਮੇਰੀ ਕਿਰਪਾ ਹੀ ਤੇਰੇ ਲਈ ਬਥੇਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂ ਜੋ ਮੇਰੀ ਸਮਰੱਥਾ ਨਿਰਬਲਤਾਈ ਵਿੱਚ ਪੂਰੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿਰਬਲਤਾਈਆਂ ਉੱਤੇ ਅੱਤ ਅਨੰਦ ਨਾਲ ਅਭਮਾਨ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਸਾਯਾ ਕਰੇ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਈ ਨਿਰਬਲਤਾਈਆਂ ਉੱਤੇ . . . ਕਿਉਂਕਿ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਨਿਰਬਲ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਤਦੋਂ ਹੀ ਸਮਰਥੀ ਹੁੰਦਾ ਹਾਂ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:9, 10; ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 40:29; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 11:34)।

ਕਿਉਂਕਿ ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰਹੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਅਦਭੁੱਤ ਸਿੱਟਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹੋਣਗੇ। ਪਹਿਲਾਂ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਸ ਮੌਕੇ ਦੇਣੇ ਜਾਰੀ ਰੱਖੇ: “ਵੇਖ, ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਬੂਹਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਧਰਿਆ ਹੈ।” ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਰੇਖਾ ਚਿੱਤਰ **ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਇਆ ਬੂਹਾ** ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੌਕਿਆ ਨੂੰ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਇੰਜੀਲ ਨੂੰ ਫੈਲਾਉਣ ਦੇ ਮੌਕਿਆਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 14:27; 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:9; 2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 2:12; ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:3)। “ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬੂਹੇ” ਦੇ ਹੋਰ ਵੀ ਸੰਭਵ ਅਰਥਾਂ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸਧਾਰਣ ਸੇਵਾ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬੂਹੇ ਅਤੇ ਉੱਨਤੀ ਦੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬੂਹੇ। ਦੂਸਰਾ ਸੁਝਾਅ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਇੱਕ “ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਬੂਹਾ” ਅਨੰਤ ਅਨੰਦ (2 ਪਤਰਸ 1:10, 11) ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਣ ਦਾ ਇੱਕ “ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਬੂਹਾ” ਸੀ (4:1)। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ “ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਬੂਹਾ” ਦਾ ਸਧਾਰਣ ਅਰਥ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਆ ਸ਼ਹਿਰ ਅਟਾਲੁਸ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਕਿ ਯੂਨਾਨੀ ਸੱਭਿਆਚਾਰ ਨੂੰ ਫੈਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਪਰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਿਸ਼ਨਰੀ ਕੇਂਦਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਏਸ਼ੀਆ ਮਾਈਨਰ ਦੇ ਪੂਰਬੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਕਰਨ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ।

ਬੇਸ਼ੱਕ, ਕਲੀਸਿਆ ਨੂੰ ਇਸ ਮੌਕੇ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਬੂਹਾ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਅੰਦਰ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਅਜੇ ਵੀ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੌਕੇ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣਾ ਪਿਆ। ਪ੍ਰਭੂ ਸਾਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਬੂਹਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਲਾਭ ਨਾ ਉਠਾ ਸਕੀਏ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ, “ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਭੂ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਨੂੰ ਪੁਰਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਵੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।”

ਵਾਕ ਜਿਹੜਾ ਕਿਸੇ ਤੋਂ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਬੂਹੇ ਨੂੰ ਬੰਦ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨਗੇ। 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 16:9 ਵਿਚ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਅਤੇ ਕੰਮ ਕੱਢਣ ਵਾਲਾ ਦਰਵੱਜਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਖੁਲ੍ਹਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਬਹੁਤ ਹਨ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਸ਼ਤਾਨ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ ਆਸਾਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੱਖੀਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕਸ਼ਟ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵ ਅੰਦਰ ਆ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜਦਕਿ, ਸਪਸ਼ੱਟ ਤੌਰ ਤੇ ਪ੍ਰਭੂ ਨੂੰ ਥੋੜਾ ਸ਼ੱਕ ਸੀ ਕਿ ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਆਪਣੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਰੰਤਰ ਉਹੀ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਜੋ ਉਹ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਕਿ ਨਹੀਂ।

ਆਇਤ 9. ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਦਭੁੱਤ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਉਸ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਜੋ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਰੱਖਦੇ ਹਨ: **ਵੇਖ, ਮੈਂ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਵਿੱਚੋਂ ਅਰਥਾਤ ਓਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਹੜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਦੱਸਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ ਸਗੋਂ ਝੂਠ ਮਾਰਦੇ ਹਨ ਕਿੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਤੇਰੇ ਗੋਚਰੇ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਵੇਖ, ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਾਂਗਾ ਭਈ ਓਹ ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣਗੇ ਅਤੇ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ।**

ਵਾਕ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਿਚ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ, ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ (2:9 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ)। ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ ਆਮ ਹੈਕਲ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦਾ ਹੈ – ਜੋ ਕਿ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਸੀਹਾ ਹੋਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ “ਅਸਲੀ” ਯਹੂਦੀ ਉਹ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਕਬੂਲ

ਕੀਤਾ ਸੀ (ਰੋਮੀਆਂ 2:28, 29)। ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ “ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਮੰਡਲੀ” ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਲੀਸਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ — ਸਮੁਰਨੇ ਅਤੇ ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ – ਕਈ ਚੀਜ਼ਾਂ ਆਮ ਸਨ: ਇੱਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਤਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। 70 ਈ.ਵੀ. ਵਿਚ ਯਹੂਸਲਮ ਦੇ ਵਿਨਾਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੰਡਲੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਰੋਧ ਤੇਜ਼ੀ ਦੇ ਨਾਲ ਵੱਧਣ ਲੱਗਾ। ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਵਿਚ, ਸ਼ਾਇਦ ਯਹੂਦੀ ਆਪਣੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿ ਰੋਮੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਉੱਪਰ ਹੋਰ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰ ਸਕਣ।

ਸਮੁਰਨਾ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਨਾਮ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਸੰਕੇਤ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਲੀਸਿਆ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਬਚ ਜਾਵੇਗੀ। ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਨਾਲ ਇਹ ਵਾਇਦਾ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਪਾਰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਸੀ: **ਵੇਖ, ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਕਰਾਂਗਾ ਭਈ ਓਹ [ਝੁਠੇ ਯਹੂਦੀ] ਆਉਣਗੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਪੈਰਾਂ ਦੇ ਅੱਗੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣਗੇ ਅਤੇ ਜਾਣ ਲੈਣਗੇ ਜੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕੀਤਾ।** ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *προσκυνέω* (ਪ੍ਰੋਸਕੂਨੇ), ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਮੱਥਾ ਟੇਕਣਾ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਅਰਾਧਨਾ” (KJV) ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ASV ਵਿਚ ਵੀ “ਅਰਾਧਨਾ” ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਫੁਟਨੋਟ ਜੋੜਦਾ ਹੈ: “ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਭਗਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ, ਜਾਂ ਰਚਣਵਾਲੇ ਨੂੰ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਯਸਾਯਾਹ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਗੈਰ ਯਹੂਦੀ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੂੰਹ ਪਰਨੇ ਹੋ ਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕਣਗੇ ਅਤੇ ਮੰਨ ਲੈਣਗੇ ਕਿ ਉਹ ਸੱਚੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਯਸਾਯਾਹ 49:23; 60:3, 14)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਵਾਇਦੇ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮੋੜ ਦਿੱਤਾ; ਹੁਣ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਕਈ ਲੋਕ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਆਇਤ 9 ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਦੇ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਜਾਣ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਬੋਲਦੀ ਹੈ; ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਕਲੀਸਿਆ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ “ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਹੋਏ ਬੂਟੇ” ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਰਣਨ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਗੁਣਾਂ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਦੇ ਲਿਖੇ ਜਾਣ ਦੇ ਵੀਹ ਸਾਲ ਬਾਅਦ, ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਦੇ ਪੱਤਰ – ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਸਿਆ ਨੂੰ ਯਹੂਦੀ ਸਿੱਖਿਅਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਬਹੁਤ ਸਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ-ਜੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਯਹੂਦੀ ਮਸੀਹੀ ਬਣ ਗਏ ਸਨ।¹¹ ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਆਇਤ ਵਿਚ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਉਹ “ਉਹ ਪੀੜਤਾਂ ਅਤੇ ਜੇਤੂਆਂ ਨੂੰ ਜਿੱਤ ਵਿਚ ਸਮਾਨ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।”

ਹੋਰ ਲੋਕ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਚਨ ਵਿਚ ਭੜਕੇ ਹੋਏ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਭੜਕਾਊ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਦੇ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਵੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋਕ ਸਨ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਭਾਵੇਂ ਹੋਰ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਬਾਈਬਲ ਸਪਸ਼ੱਟ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਹ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਦਿਨ ਆਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਸਾਰੇ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਣਗੇ ਕਿ ਮਸੀਹ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ – ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਉਸ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਚੱਲਦੇ ਹਨ ਉਹ ਸਹੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਜਾਣਗੇ:

ਕਿਉਂ ਜੇ ਇਹ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, “ਪ੍ਰਭੂ ਆਖਦਾ ਹੈ, ਆਪਣੀ ਜਿੰਦ ਦੀ ਸੌਂ, ਹਰ ਇੱਕ ਗੋਡਾ ਮੇਰੇ ਅੱਗੇ ਨਿਵੇਗਾ . . .” (ਰੋਮੀਆਂ 14:11)।

. . . ਯਿਸੂ ਦਾ ਨਾਮ ਲੈ ਕੇ ਅਕਾਸ਼ ਉਤਲਿਆਂ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉਤਲਿਆਂ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਦੇ ਹੇਠਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਹਰ ਗੋਡਾ ਨਿਵਾਇਆ ਜਾਵੇ, ਅਤੇ ਹਰ ਜ਼ਬਾਨ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਪਿਤਾ ਦੀ ਵਡਿਆਈ ਲਈ ਮੰਨ ਲਵੇ ਜੋ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਪ੍ਰਭੂ ਹੈ (ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 2:10, 11)।

ਆਇਤ 10. ਯਿਸੂ ਨੇ ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਸੂਰੱਖਿਆ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਵੀ ਦਿਵਾਇਆ: **ਤੂੰ ਜੋ ਮੇਰੇ ਧੀਰਜ ਦੇ ਬਚਨ ਦੀ ਰੱਛਿਆ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਮੈਂ ਵੀ ਪਰਤਾਵੇ ਦੇ ਓਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜੋ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਪਰਤਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਤੇਰੀ ਰੱਛਿਆ ਕਰਾਂਗਾ।** ਉਹ ਭੁਤ ਕਾਲ ਵਿਚ ਸਤਾਏ ਗਏ ਸਨ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਬਦਤਰ ਪਰਤਾਵੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਹਨ, ਪਰ ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਸ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਖੇਡ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ: ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ ਦੀ **ਰੱਛਿਆ ਕੀਤੀ** (ἐπισημασας, *ਏਟਿਏਰੇਸਸ*), ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ **ਰੱਛਿਆ ਕਰੇਗਾ** (τηρησῶ, *ਟੇਰੇਸੇ*)।

ਮੇਰੇ ਧੀਰਜ ਦੇ ਬਚਨ ਦੀ ਰੱਛਿਆ ਕੀਤੀ ਇੱਕ ਅਸਧਾਰਣ ਵਾਕ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਸ਼ਾਇਦ “ਵਚਨ ਜੋ ਮੇਰੀ ਧੀਰਜ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦੱਸਦਾ ਹੈ।” ਦ੍ਰਿੜ੍ਹਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਲਈ ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਛੱਡ ਹੋਈ ਹੈ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 12:2, 3)। ਉਸ ਨੇ ਧੀਰਜ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ (ਮੱਤੀ 24:13) ਪਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਵੀ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਵਾਕ **ਪਰਤਾਵੇ ਦੇ ਓਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ** ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਜਲਦੀ ਹੀ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਦੇ ਵੱਧਣ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰੀਮਿਲੀਅਨਲਿਸਟਸ ਸਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ “ਪਰਤਾਵੇ ਦਾ ਸਮਾਂ” ਸੱਤਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਸਤਾਓ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦੱਸਦਾ ਹੈ ਜੋ ਯਿਸੂ ਮਸੀਹ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲ ਦੇ ਰਾਜ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਦੇ ਧਰਤੀ ਉੱਤਲੇ ਸਤਾਓ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਧਿਆਨ ਦਿਓ, ਭਾਵੇਂ, ਇਹ “ਪਰਤਾਵੇ ਦਾ ਸਮਾਂ” ਜੋ ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਪਰਤਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਯਿਸੂ ਵੀਹ ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਤਾਓ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣੇ ਹੀ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਬੋਲ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਧਿਆਇ 6 ਤੋਂ 19 ਦੇ ਵਿਚ ਪਰਤਾਵੇ ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦੱਸਣ ਦੇ ਲਈ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਭਿੰਨ ਭਿੰਨ ਰੂਪਾਂ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੇਟ ਕਰੋ ਕਿ ਇਹ “ਪਰਤਾਵੇ ਦਾ ਸਮਾਂ” ਸਿਰਫ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ, ਪਰ “ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਉੱਤੇ” ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ (ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਇਹ ਵਾਕ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ, ਸੰਪੂਰਣ ਆਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਸੰਸਾਰ, ਜਾਂ ਸੰਪੂਰਣ ਰੋਮੀ ਸਾਮਰਾਜ ਉਲੇਖ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿਚ, ਰੋਮੀ ਸਾਮਰਾਜ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸੰਕਟ ਦਾ ਸਮਾਂ **ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਪਰਤਾਉਣ ਲਈ ਸਾਰੇ ਸੰਸਾਰ ਉੱਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ।** ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿਚ, “ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ” ਦਾ ਭਾਵ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦਾ ਹੈ (6:10; 8:13; 11:10; 13:8, 14; 17:8)। ਜਦੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਧਰਤੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਮੁਸੀਬਤਾਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਦਾ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤੇਬਾ ਦੀ ਨੈਬਤ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ (ਵੇਥੇ 2 ਪਤਰਸ 3:9)। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਅੰਤ ਵਿਚ ਵਿਚ, ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਬਿਪਤਾ ਆਈ ਤਾਂ “ਧਰਤੀ ਦੇ ਵਾਸੀਆਂ” ਨੇ **ਤੇਬਾ ਨਾ ਕੀਤੀ** (9:20, 21; 16:9, 11)। ਫਿਰ ਵੀ, ਤੇਬਾ ਇਹ ਸਮਝਣ ਵਿਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਧਾਰਣਾ ਹੈ ਕਿ -

ਜਿਹੜੀ ਭਿਆਨਕ ਤਬਾਹੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਕੀ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰੀਖਿਆ ਦੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਇੱਕ ਪਰਖ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਸ ਵਸਤੂ ਦੀ ਪਰਖ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਅਸਲੀ ਸੁਭਾਅ ਕੀ ਹੈ: ਤੇਬਾ ਨਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਪਰਖ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਾਹਮਣੇ ਆਵੇਗਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੱਚੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮਰੂਪ ਦੇ ਲਈ, ਬਿਵਸਥਾ ਸਾਰ 4:34; 7:19; 29:2, 3 ਵਿਚ ਸ਼ਬਦ "ਪਰਤਾਵੇ" ਦੀ ਖੋਜ ਕਰੋ (ਜੇ, ਪਰਖ ਹੈ)।

ਆਇਤ 10 ਦੇ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦਾ ਮੁੱਖ ਬਿੰਦੂ ਇਹ ਹੈ ਉਹ "ਪਰਤਾਵੇ ਦੇ ਓਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ" ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ [ਬਚਾਓ ਅਤੇ ਰੱਖਿਆ] ਕਰੇਗਾ। ਤੋਂ ਯੂਨਾਨੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧਕ ἔκ (ਏਕ) ਤੋਂ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ "ਦੇ ਬਾਹਰ" ਹੈ। ਇਸ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ, ਸੰਬੰਧਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ "ਤੋਂ ਸੁਰੱਖਿਆ, ਜਾਂ . . . ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।"¹² ਯਿਸੂ ਨੇ ਚਮਤਕਾਰੀ ਢੰਗ ਦੇ ਨਾਲ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਟੀਕਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਉਹ ਯੁੱਧ, ਅਕਾਲ ਅਤੇ ਮਰੀ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਨਾ ਹੋਣ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਦਿਸ਼ ਵਾੜੇ ਦੇ ਨਾਲ ਘੇਰਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਚ ਤਲਵਾਰਾਂ, ਤੀਰ, ਅਤੇ ਕੁਹਾੜੇ ਨਹੀਂ ਧਸ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਪਰਤਾਵਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਈ ਮਸੀਹੀ ਮਰਨਗੇ (ਵੇਖੋ 6:9; 17:6)। ਇਸ ਲਈ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਾਇਦੇ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਪਰਤਾਵੇ ਦੇ ਵਿਚੋਂ "ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲਿਆਵੇਗਾ" (ਵੇਖੋ 7:3, 4 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਟਿੱਪਣੀਆਂ)। ਕੁਝ ਲੋਕ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਦੇ ਕੁਝ ਮਸੀਹੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਕੁਝ ਮੁਸਕਲਾਂ ਦੇ ਵਿਚੋਂ ਬਚ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਟ੍ਰੇਜਨ ਕਿਉਂਕਿ ਭੁਚਾਲ ਦੇ ਡਰ ਦੇ ਕਾਰਣ ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹੇ, ਅਤੇ ਲੁੱਟ-ਮਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੰਗਲੀ ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਦੇ ਕੇਲੇ ਲੰਘ ਗਏ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਕੇਲ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਘੱਟ ਖਜ਼ਾਨੇ ਸਨ। ਇਹ ਅਸਥਾਈ ਅਪਵਾਦ ਸ਼ਾਇਦ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਾਇਦੇ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਸ਼ਾਇਦ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਬਾਕੀ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਹੜੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਿਸੂ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਆਤਮਿਕ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਆਇਤ 11. ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਿਯਮ ਕਲੀਸਿਆ ਦੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗਤਾ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰੇਗਾ। ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਯਿਸੂ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, **ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ** – ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਾਕ "ਮੈਂ ਛੇਤੀ ਆਉਂਦਾ ਹਾਂ" ਅਸਥਾਈ ਆਉਣ ਨੂੰ (ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਕਾਲ ਦੇ ਦੌਰਾਨ "ਆਉਣ") ਜਾਂ ਦੂਸਰੀ ਆਮਦ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੂਸਰੀ ਆਮਦ ਨੂੰ "ਜਲਦੀ" ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਵਾਪਸ ਆ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਫ਼ਿਲਿੱਪੀਆਂ 4:5; ਯਾਕੂਬ 5:7, 9), ਪਰ ਪ੍ਰਸੰਗ ਅਸਥਾਈ ਆਉਣ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਕਿਤੇ ਪਿੱਛੇ ਨਾ ਹਟ ਜਾਣ, ਇਸ ਲਈ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ, ਜੇ ਕੁਝ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਹੈ ਸੇ ਤਕੜਾਈ ਨਾਲ ਫੜੀ ਰੱਖ ਕਿਤੇ ਐਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਭਈ ਕੋਈ ਤੇਰਾ ਮੁਕਟ ਲੈ ਜਾਵੇ। ਮੁਕਟ ਉਹੀ ਮੁਕਟ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ 2:10 ਵਿਚ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ – ਸਟੈਫਾਨੇਸ, ਜਿੱਤ ਦਾ ਤਾਜ। ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਰਹੇ

ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਮਸੀਹੀ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਮੁਕਟ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 4:8), ਪਰ ਉਹ ਮੁਕਟ ਗੁਆਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਲਈ ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਫੜੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿ ਮੁਕਟ (ਅਰਥਾਤ, ਮੁਕਤੀ) ਗੁਆਚ ਵੀ ਸੱਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸਿਖਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਕੋਈ ਹੋਰ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਦੀ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਨੰਤ ਕਾਲ ਦੇ ਵਿਚ ਉਸ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਅਨੰਦ ਮਾਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸ਼ਾਇਦ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਪਰ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੀ: ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਮੁਕਤੀ, ਵਚਨ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਥੋੜੀ ਸਮਰੱਥ, ਨਵੇਂ ਮੌਕੇ, ਅਤੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਾਇਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕੱਸ ਕੇ ਫੜੀ ਰੱਖਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕਦੀ ਵੀ, ਕਦੀ ਵੀ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲਣ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਸਮੂਹ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਬਚਾਏ ਜਾਓਗੇ, “ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਇੰਜੀਲੀ ਬਚਨ ਨੂੰ ਜਿਹੜਾ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਾਇਆ ਸੀ ਫੜੀ ਰੱਖੋ” (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 15:2; ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। “ਫੜੀ ਰੱਖੋ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨੀ ਦੀ ਇਕਹਿਰੀ ਕਿਰਿਆ κρᾶται (ਕ੍ਰਾਤੇਈ, ਜੋ κρατέω, ਕ੍ਰਾਤੇਓ krateō ਤੋਂ ਹੈ) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਵਰਤਮਾਨ ਆਗਿਆ ਸੂਚਕ ਹੈ, ਜੋ ਨਿਰੰਤਰ ਕਿਰਿਆ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਿਦਾਇਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਨਿਰੰਤਰ “ਫੜੀ ਰੱਖਣਾ”

ਆਇਤ 12. ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਨਾਮ ਪੱਤੀ ਦੇ ਇਸ ਬਿੰਦੂ ਉੱਤੇ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਾਇਦੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਕੇਂਦ੍ਰਿਤ ਸਨ ਕਿ ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਦੇ ਲਈ ਇਸ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਚ ਕੀ ਕਰੇਗਾ। ਖਤਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਚ ਕੀ ਕੁਝ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ: **ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੈਕਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਥੰਮ੍ਹ ਬਣਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਫੇਰ ਕਦੇ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਗਰੀ ਨਵੀਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦਾ ਨਾਉਂ ਜਿਹੜੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਉਤਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲਿਖਾਵਾਂਗਾ।**

ਇੱਕ ਥੰਮ੍ਹ ਦਾ ਅਲੰਕਾਰ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਹਿਯੋਗ ਦਿੰਦੀ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:15) ਜਾਂ ਜੋ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹੈ (ਗਲਾਤੀਆਂ 2:9)। ਕੁਝ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਖਾਸ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਸੀਂ ਹੁਣ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਸਮੀਕਰਨਾਂ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਵੇਂ “ਉਹ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਥੰਮ੍ਹ ਸੀ” ਜਾਂ “ਉਹ ਸਮਾਜ ਦਾ ਇੱਕ ਥੰਮ੍ਹ ਹੈ।” ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ, “ਇੱਕ ਥੰਮ੍ਹ” ਦੀ ਧਾਰਣਾ ਦੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਅਰਥ ਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਕਈ ਵਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਥੰਮ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਸਨਮਾਨਿਕ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ, ਨਾਮ ਖੇਦੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਯਾਦਗਾਰੀ ਪਲੇਕਸਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਜੋ ਅੱਜ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਜਾਂ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੇ ਸਮਾਰਕਾਂ ਦੇ ਵਾਂਗ। ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਵਿਚ ਅੱਜ ਵੀ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਥੰਮ੍ਹ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹੀਰੋ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਖੇਦੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਉਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੈਕਲ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਥੰਮ੍ਹ ਬਣਾਵਾਂਗਾ” ਤਾਂ ਉਸ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ-ਸਗੋਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਕੇ ਸੀ। ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਇਸ ਜੀਵਨ ਦੇ ਵਿਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸਨ, ਪਰ

ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ “ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹ” ਬਣਾ ਦੇਣਾ ਸੀ।

ਇੱਥੇ **ਹੈਕਲ** ਦਾ ਅਰਥ ਕਲੀਸਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਹੋਰਨਾਂ ਹਵਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹ ਗੱਲ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ (ਵੇਖੋ 1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 3:16; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:21; ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 11:1, 2)। ਪਰ, ਕਿਉਂਕਿ, ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜੋ *ਆਖਰਕਾਰ* ਜੇਤੂ ਹੋਣਗੇ, ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਾਇਦ “ਹੈਕਲ” ਸਵਰਗ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦੀ ਹੈ — ਜਿਵੇਂ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ ਦੀਆਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੁਸਤਕਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਹੈ (ਵੇਖੋ 11:19; 14:17)। ਕਈ ਲੋਕ ਇਸ ਵਿਚਾਰ ਉੱਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਯੂਹੰਨਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਸਵਰਗ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੈਕਲ ਨਹੀਂ ਵੇਖੀ (21:22)। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਪੁਸਤਕ ਦੇ ਵਿਚ ਰੂਪ ਬਦਲ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ, ਜੇਕਰ, ਕੋਈ ਇਹ ਸੋਚਦਾ ਹੈ ਕਿ 3:12 ਦੇ ਨਾਲ 21:22 ਦਾ ਮੇਲ ਖਾਣਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: *ਸੰਪੂਰਣ* ਸਵਰਗ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹੈਕਲ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿੱਥੇ ਉਸ ਦੇ ਲੋਕ ਉਸ ਦੀ ਉਪਾਸਨਾ ਅਤੇ ਸੇਵਾ ਕਰਨਗੇ; ਇਸ ਕਾਰਣ ਯੂਹੰਨਾ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਉੱਥੇ ਕੋਈ *ਭਵਨ* ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਸਕੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ “ਹੈਕਲ” ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੋਵੇ।

ਆਇਤ 12 ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਅਨੰਤ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, **ਉਹ ਫੇਰ ਕਦੇ ਬਾਹਰ ਨਾ ਜਾਵੇਗਾ**। ਯੂਨਾਨੀ ਮੂਲ ਲਿਖਤ (ὁὐ μὴ, *ਆਓ ਮੋਈ*) ਵਿਚ ਦੋਹਰੇ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਸ ਬਿਆਨ ਨੂੰ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ: “ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗਾ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ!” ਫ਼ਿਲਦਲਫ਼ੀਏ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਅਕਸਰ ਇਮਾਰਤਾਂ ਦੇ ਢਹਿ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਣ ਕੁਚਲੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿੱਚੋਂ ਦੌੜ ਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਪਰ ਸਵਰਗ ਵਿਚ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਥੰਮ੍ਹ ਸਥਾਈ ਜੁੜਨਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਸਵਰਗ ਵਿਚ, ਪਰਤਾਵੇ ਦਾ ਸਮਾਂ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਨਿਵਾਸ ਅਨੰਤ ਕਾਲ ਦੇ ਲਈ ਸਥਿਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਜ਼ਬੂਰ ਲਿਖਣ ਵਾਲੇ ਦੀ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਇੱਛਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ: “ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਮੰਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹੀ ਭਾਲਾਂਗਾ, ਕਿ ਮੈਂ ਜੀਉਣ ਭਰ ਯਹੋਵਾਹ ਦੇ ਘਰ ਵੱਸਾਂ, ਤਾਂ ਜੋ ਮੈਂ ਯਹੋਵਾਹ ਦੀ ਮਨੋਹਰਤਾ ਨੂੰ ਤੱਕਾਂ, ਅਤੇ ਉਹ ਦੀ ਹੈਕਲ ਵਿੱਚ ਧਿਆਨ ਕਰਾਂ” (ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 27:4)। ਅਗਸਤੀਨ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਕੋਣ . . . ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਲਈ ਕੋਣ ਨਹੀਂ ਲੇਚੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਮਿੱਤਰ ਵੱਖਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਕੋਈ ਦੁਸ਼ਮਣ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ?”¹³

ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਵਾਇਦਾ ਵੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਰ ਥੰਮ੍ਹ ਦੇ ਉੱਤੇ **ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਾਮ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਗਰੀ ਨਵੀਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦਾ ਨਾਉਂ ਜਿਹੜੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਉਤਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਆਪਣਾ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਉਸ ਉੱਤੇ ਲਿਖਾਵੇਗਾ**। ਇਹ ਨਾਮ ਨੂੰ ਵਧਾਉਂਦੇ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਆਇਤ 12 ਵਿੱਚ ਪਰਮੇਸੁਰ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ: ਵਾਕ ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਚਾਰ ਵਾਰ ਪਰਗਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਨਾਮ ਸਾਡੇ ਤੇ ਉੱਕਰਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਡਾ ਪਿਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਡੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਅੰਝੂ ਪੁੰਝ ਦੇਵੇਗਾ (7:17; 21:4)।

ਆਪਣੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਨਗਰੀ ਨਵੀਂ ਯਰੂਸ਼ਲਮ ਦਾ ਨਾਉਂ ਜਿਹੜੀ ਪਰਮੇਸੁਰ ਵੱਲੋਂ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਉਤਰਦੀ ਹੈ ਸਾਡੇ ਸਵਰਗੀ ਨਿਵਾਸ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਾਮ ਹੈ (ਵੇਖੋ 21:10 ,2)। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਯਰੂਸ਼ਲਮ “ਸੁਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਉਤਰਦੀ ਹੈ,” ਕੁਝ ਲੋਕ ਇਸ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਧਰਤੀ ਉੱਤਲੀ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਇਹ

“ਯਿਸੂ ਦਾ ਹਜ਼ਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਹੈ।” ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੇਖਕਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ, ਭਾਵੇਂ, ਇਹ ਭਾਸ਼ਾ ਸਵਰਗੀ ਖੇਤਰ ਦੀ ਮਹਿਮਾਵਾਨ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਾਕ “ਸੁਰਗ ਵਿੱਚੋਂ ਉਤਰਦੀ ਹੈ” ਸਧਾਰਣ ਰੀਤਿ ਦੇ ਨਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਕਲਪਨਾ ਹੈ (21:2 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਪੁਰਾਣਾ ਯਹੂਸਲਮ 70 ਈ.ਵੀ. ਵਿਚ ਰੋਮੀਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਨਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਲਗਭਗ 20 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਪਰ ਮਸੀਹੀ “ਯਹੂਸਲਮ ਜੋ ਉਤਾਹਾਂ ਹੈ” (ਗਲਾਤੀਆਂ 4:26; ਵੇਖੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 12:22) ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਹਨ, ਜੋ ਅਨੰਤ ਸ਼ਹਿਰ ਹੈ “ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਦਾ ਵਸਤੂਕਾਰ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹੈ” (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 11:10; ਵੇਖੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:14)। “ਨਵੇਂ ਯਹੂਸਲਮ” ਦਾ ਨਾਮ ਸਾਡੇ ਉੱਤੇ ਖੋਦਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਾਡਾ ਸਥਾਈ ਪਤਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਦਾ ਨਵਾਂ ਨਾਮ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਾਂਗੇ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ 2:17 ਵਿਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ “ਨਵਾਂ ਨਾਮ” ਹੈ (2:17 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਵੇਖੋ)। ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ “ਨਵੇਂ ਨਾਮ” ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਖਾਸ ਮਹੱਤਵ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਈ ਨਾਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਮ ਨੂੰ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਲਾੜੀ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਲਾੜੇ ਦਾ ਨਾਮ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਮਸੀਹੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਅਸੀਂ ਮਸੀਹ ਦੀ ਲਾੜੀ, ਕਲੀਸਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਹਾਂ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 5:23-33)। ਇੱਕ ਦਿਨ, ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਪਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ (ਵੇਖੋ 19:7)। ਫਿਰ, “ਜਦ ਉਹ ਪਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਹ ਦੇ ਵਰਗੇ ਹੋਵਾਂਗੇ ਕਿਉਂ ਜੋ ਉਹ ਜਿਹਾ ਹੈ ਤਿਹਾ ਹੀ ਉਹ ਨੂੰ ਵੇਖਾਂਗੇ” (1 ਯੂਹੰਨਾ 3:2)।

ਆਇਤ 13. ਪੱਤ੍ਰੀ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸਿਆ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਤ੍ਰੀ ਹਰੇਕ ਮਸੀਹੀ ਨੂੰ ਚੁਨੋਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਸਖਤ ਮੋਹਨਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ; ਉਸ ਦੇ ਵਚਨ ਦਾ ਪਾਲਣ ਕਰਨ ਦੇ ਆਪਣੇ ਵਾਇਦੇ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਦੀ ਵੀ ਨਕਾਰਨ ਨਾ; ਤਾਂ ਕਿ ਆਪਣੇ ਮੁਕਟ ਨੂੰ ਗੁਆ ਨਾ ਲੈਣ। ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ, ਇਹ ਪੱਤ੍ਰੀ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਮਸੀਹੀ ਕਿੰਨਾ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਿਉਂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਇੱਕ ਦਿਨ ਹਰ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਤੇ ਸਥਿਰਤਾ ਦਾ ਇੱਕ ਥੰਮ੍ਹ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਲਾਉਦਿਕੀਏ: ਕਲੀਸਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ ਸੀ (3:14-22)

¹⁴ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਦੁਤ ਨੂੰ ਇਉਂ ਲਿਖ ਭਈ ਜਿਹੜਾ ਆਮੀਨ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਗਵਾਹ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਰਿਸ਼ਟ ਦਾ ਮੁੱਢ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਆਖਦਾ ਹੈ, ¹⁵ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਤੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਠੰਡਾ ਹੈਂ ਨਾ ਤੱਤਾ। ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਠੰਡਾ ਯਾ ਤੱਤਾ ਹੁੰਦਾ। ¹⁶ਸੇ ਤੂੰ ਸੀਲਗਰਮ ਜੇ ਹੈਂ, ਨਾ ਤੱਤਾ ਨਾ ਠੰਡਾ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਉਗਲ ਸੁੱਟਾਂਗਾ। ¹⁷ਤੂੰ ਜੇ ਆਖਦਾ ਹੈਂ ਭਈ ਮੈਂ ਧਨਵਾਨ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਯਾਦਾ ਜੋੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਾਸੇ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਜੇ ਤੂੰ ਦੁਖੀ, ਮੰਦਭਾਗੀ, ਕੰਗਾਲ, ਅੰਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਨੰਗਾ ਹੈਂ। ¹⁸ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਤਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੇਨਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮੁੱਲ ਲੈ ਤਾਂ ਜੇ ਤੂੰ ਧਨਵਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਂ ਅਤੇ

ਚਿੱਟੇ ਬਸਤਰ ਲੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਉਦਾਲੇ ਪਾਵੇਂ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਨੰਗੇਜ ਦੀ ਲੱਜਾ ਪਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਸੁਰਮਾ ਲੈ ਭਈ ਤੂੰ ਸੁਜਾਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਂ।¹⁹ ਮੈਂ ਜਿੰਨਿਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਉੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਦਾ ਅਤੇ ਤਾੜਦਾ ਹਾਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਤੂੰ ਉੱਦਮੀ ਬਣ ਅਤੇ ਤੋਬਾ ਕਰ।²⁰ ਵੇਖ, ਮੈਂ ਬੁਰੇ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤਾ ਅਤੇ ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਕੋਈ ਮੇਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਬੁਰਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਅੰਦਰ ਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜਨ ਛਕਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਛਕੇਗਾ।²¹ ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਬਿਠਾਵਾਂਗਾ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਮੈਂ ਵੀ ਜਿੱਤਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ।²² ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸਿਯਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ।

ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਤੋਂ ਚਾਲੀ ਮੀਲ ਦੱਖਣ ਪੂਰਬ ਵਿਚ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੰਡਰ ਹਨ। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਵੱਡੇ ਆਰਚਸ ਦੇ ਸਿਖਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਵਟਾਂ ਚੱਟਾਨੀ ਮਿੱਟੀ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਵੱਲ ਉੱਠਦੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਘਮੰਡੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਦੁੱਖ ਭਰੀਆਂ ਯਾਦਾਂ ਦੇ ਸਮਾਧੀ ਦੇ ਪੱਥਰ ਹੋਣ ਇਸੇ ਸੇਰ ਦੇ ਨਾਲ “ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।”

ਇਹ ਪੱਤ੍ਰੀ ਏਸ਼ੀਆ ਦੀਆਂ ਸੱਤਾਂ ਕਲੀਸਿਆਵਾਂ ਵਿਚੋਂ ਆਖਰੀ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਗਈ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਇੱਕ ਭੂਗੋਲਿਕ ਕ੍ਰਮ ਦੇ ਨਾਲ ਕਲੀਸਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੰਬੰਧਤ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੂਸ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਫਿਰ ਸਮੁੰਦਰ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਸਮੁਰਨੇ ਅਤੇ ਪਰਗਮੁਮ ਤਕ ਚੱਲਿਆ ਗਿਆ। ਬੂਆਤੀਰੇ ਦੇ ਪੱਤਣ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵੱਧਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਹ ਦੱਖਣ ਪੂਰਬ ਦੇ ਵਿਚ ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਅਤੇ ਆਖਰਕਾਰ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਨੂੰ ਚਲਾ ਗਿਆ। ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ, ਪੱਛਮ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਅੱਸੀ ਮੀਲ ਯਾਤਰਾ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਅਫ਼ਸੂਸ ਵਿਚ ਲੈ ਆਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇੱਕ ਗੋਲਾਕਾਰ ਯਾਤਰਾ ਪੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਤਿੰਨ ਗੁਣ ਉੱਥੇ ਸਥਿਤ ਕਲੀਸਿਆ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹਨ:

1. ਉਸ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਨਾਗਰਿਕ ਅਮੀਰ ਸਨ। ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਮੀਰ ਵਪਾਰਕ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਸੀ। ਇਸ ਦੀ ਰਣਨੀਤਿਕ ਸਥਿਤੀ ਨੇ – ਪੂਰਬ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰਾਜ ਮਾਰਗ ਦੇ ਇੱਧਰ – ਉੱਧਰ ਫੈਲ ਕੇ – ਇਸ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਵਿੱਤੀ ਕੇਂਦਰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ “ਏਸ਼ੀਆ ਦੀ ਵਾਲ ਸਟ੍ਰੀਟ” ਅਤੇ “ਕਰੇੜਪਤੀਆਂ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਹਿਰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।” ਇਸ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਵਿੱਤੀ ਤੌਰ ਤੇ “ਇਸ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ।” ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਸੀ, “ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹਾਂ?” ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੋਣਾ ਸੀ, “ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ” (ਵੇਖੋ ਆਇਤ 17)। ਜਦੋਂ 60 ਈ.ਵੀ. ਵਿਚ ਇੱਕ ਭੂਚਾਲ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦਾ ਸ਼ਹਿਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੇ ਰੋਮ ਦੀ ਮਦਦ ਨੂੰ ਰੱਦ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖੁਦ ਦੇ ਖਰਚ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਫਿਰ ਤੋਂ ਉਸਾਰਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭਾਗ ਉੱਤੇ ਮਹਾਨ ਹੈ – ਪਰ ਜੇ ਭੌਤਿਕ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਵਿਚ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਤਮਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ। ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤਕ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ ਉਹ ਮੁਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦਮ ਤੇ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ।

2. *ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਹ ਤੰਦਰੁਸਤ ਸਨ।* ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਮੈਡੀਕਲ ਸੈਂਟਰ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਤੇਰ੍ਹਾਂ ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ ਉੱਤੇ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਇੱਕ ਫ੍ਰਾਇਜ਼ੀਅਨ ਪਾਊਡਰ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਉੱਥੇ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਪਾਊਡਰ ਨੂੰ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਹੀਏਰਪੁਲਿਸ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:13), ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਵਿਚ ਮਸ਼ਹੂਰ ਚਿਕਿਤਸਕ ਚਸ਼ਮੇ ਸਨ, ਇਸ ਤੋਂ ਸਿਰਫ ਛੇ ਮੀਲ ਦੂਰ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਚੋਟੀ ਦੇ ਸਿਖਰ ਤੇ ਸਥਿਤ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਤੋਂ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇੱਕ ਦੂਰੀ ਤੋਂ, ਇਹ ਚੋਟੀ ਇੰਝ ਦਿੱਸਦੀ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚਿੱਟਾ ਰੰਗ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਚੋਟੀ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਵਹਿ ਰਹੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਰੰਗ ਦੇ ਬਦਲਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਉਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਖਣਿਜ ਪਦਾਰਥ ਸਨ। ਚੋਟੀ ਦੇ ਸਿਖਰ ਤੇ ਸੈਂਕੜੇ ਤਲਾਬ ਸਨ ਜੋ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸੈਨਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦੇ ਸਨ, ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਅੱਜ ਵੀ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਖੇਤਰ ਬਹੁਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਇੱਕ ਸਿਹਤ ਰਿਜ਼ੋਰਟ ਰਿਹਾ ਹੈ।

3. *ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਚੰਗੇ ਕੱਪੜੇ ਪਾਉਂਦੇ ਸਨ।* ਨੇੜੇ ਦੀਆਂ ਪਹਾੜੀਆਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਅਸਧਾਰਣ ਮਹੀਨ ਉੱਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਲੀਆਂ ਭੇਡਾਂ ਚਰਦੀਆਂ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭੇਡਾਂ ਦੀ ਨਰਮ, ਚਮਕਦਾਰ-ਕਾਲੀ ਉੱਨ ਤੋਂ ਬੇਹੱਦ ਬੇਸ਼ਕੀਮਤੀ ਕੱਪੜੇ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਸਨ। ਇਹ ਕੱਪੜਾ ਸੰਸਾਰ ਦੇ ਬਜ਼ਾਰਾਂ ਵਿਚ ਚੋਟੀ ਦੇ ਭਾਅ ਤੇ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਹ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਉਚਿਤ ਦਰ ਤੇ ਉਪਲੱਬਧ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਸ਼ਬਦ “ਕਾਲੀ ਭੇਡ” ਦਾ ਅਰਥ ਨਾਕਾਰਾਤਮਕ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ “ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਕਾਲੀ ਭੇਡ ਹੈ”), ਪਰ ਪਹਿਲੀ ਸਦੀ ਦੇ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਹੁੰਦਾ। ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਵਿਚ, ਕਾਲੀ ਭੇਡ ਦਾ ਅਰਥ ਪੈਸਾ ਸੀ।

ਆਇਤ 14. ਇਹ ਪੱਤ੍ਰੀ ਇੱਕ ਸਲਾਮ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, **ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਇਉਂ ਲਿਖ।** ਜਦੋਂ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਏ ਤੀਹ ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਕਲੀਸਿਯਾ ਉਸ ਸਮੇਂ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਪੌਲੁਸ ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ ਸੀ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 19:1, 8-10)। ਪੌਲੁਸ ਦਾ ਇੱਕ ਸਹਿਕਰਮੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ ਇਪਫ਼ਾਸ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ ਕੁਲੁੱਸੈ ਵਿਚ ਕਲੀਸਿਯਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:7; 4:12), ਸ਼ਾਇਦ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਨੇੜੇ ਵੀ ਇੱਕ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਰ ਤੇ, ਪੌਲੁਸ ਰਸੂਲ ਕਲੀਸਿਯਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਕੁਲੁੱਸੈ ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ, ਜੋ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਤੋਂ ਲਗਭਗ ਦਸ ਮੀਲ ਦੀ ਦੂਰੀ ਉੱਤੇ ਸਥਿਤ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣੋ ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਜਿਹੜੇ ਲਾਉਦਿਕੀਆ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ . . . ਕੇਡਾ ਜਤਨ ਕਰਦਾ ਹਾਂ” (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 2:1)। ਉਸ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਅੰਤ ਦੇ ਨੇੜੇ, ਉਸ ਨੇ ਫਿਰ ਤੋਂ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤ੍ਰੀ ਭੇਜੀ ਹੈ:

ਤੁਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਭਾਈਆਂ ਨੂੰ ਜਿਹੜੇ ਲਾਉਦਿਕੀਆ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਨੁਮਫ਼ਾਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਕਲੀਸਿਯਾ ਨੂੰ ਜੋ ਉਹ ਦੇ ਘਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਸੁਖ ਸਾਂਦ ਆਖੋ। ਅਤੇ ਜਾਂ ਇਹ ਪੱਤ੍ਰੀ ਤੁਹਾਡੇ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਇਉਂ ਕਰੋ ਭਈ ਏਹ ਲਾਉਦਿਕੀਆ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਵਿੱਚ ਭੀ ਪੜ੍ਹੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਜਿਹੜੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਲਾਉਦਿਕੀਆ ਤੋਂ ਆਵੇ ਉਹ ਤੁਸੀਂ ਭੀ ਪੜ੍ਹੋ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 4:15, 16)।

ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦੀਆਂ

ਪੁਸਤਕਾਂ ਨੂੰ ਕਲੀਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਚਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਨੂੰ ਪੌਲੁਸ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ, ਇੱਥੇ ਦੋ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਹਨ:

1. ਇਹ ਸਾਡੇ ਲਈ “ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਗਈ ਪੱਤ੍ਰੀ” ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਚੀਨ ਖਰਤਿਆਂ ਵਿਚ ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:1 ਵਿਚ “ਅਫ਼ਸੁਸ ਵਿਚ” ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦਕਿ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਅਫ਼ਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਮ ਪੱਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਨਿਜੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀ ਸਧਾਰਣ ਵਧਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪੌਲੁਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਲਿਖੀ ਗਈ ਇੱਕ ਆਮ ਪੱਤ੍ਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਇੱਕ ਇੱਕ ਨਕਲ ਨੂੰ ਕਲੀਸਿਆ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

2. ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਨਾਮ ਪੱਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਮਿਲੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਵਿਚ ਇਹ ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਵਿਚ ਪਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਯਿਸੂ ਦੁਆਰਾ ਬੇਲਿਆ ਗਿਆ ਹਰ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ (ਯੂਹੰਨਾ 20:30, 31), ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਪਾਏ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹਰੇਕ ਸ਼ਬਦ ਨਹੀਂ ਹੈ – ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਪਰਮੇਸੁਰ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੋਵੇ, ਹਰ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਸਾਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਚੀਜ਼ਾਂ (ਵੇਖੋ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:17)।

ਸਾਡੀ ਵਰਤਮਾਨ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਲੇਖਕ ਦੇ ਵੇਰਵੇ ਦੇ ਨਾਲ ਜਾਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਲੱਖਣ ਗੁਣ ਹੈ: ਸਿਰਫ ਇਹੋ ਇੱਕ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਧਿਆਇ ਵਿਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਝਲਕ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਇੱਕ ਡਾਕਟਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਲੋੜਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਇਲਾਜ ਦਾ ਮੇਲ ਬਿਠਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਲੀਸਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਰੂਪਾਂਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤ੍ਰੀ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਕਦਮ ਉਲਟ ਸਨ।

ਪਹਿਲਾਂ, ਇੱਕ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਲਈ ਜੋ ਅਨਿਸ਼ਚਤ ਧਨ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕਰਵਾਈ ਜਿਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ: **ਭਈ ਜਿਹੜਾ ਆਮੀਨ ਹੈ, ਜਿਹੜਾ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਗਵਾਹ ਹੈ** (1:5 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵੇਖੋ)। ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਵਿਚ ਸਿਰਫ ਇਹੋ ਹਵਾਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ **ਆਮੀਨ** ਆਪਣੇ ਸਹੀ ਨਾਮ ਦੇ ਪਰਗਟ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਪੁਰਾਣੇ ਨੇਮ ਦੇ ਵਿਚ, “ਆਮੀਨ” ਨੂੰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਲਈ ਇੱਕ ਸਿਰਲੇਖ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਯਸਾਯਾਹ 65:16 ਵਿਚ, ਵਾਕ “ਸਚਿਆਈ ਦੇ ਪਰਮੇਸੁਰ” ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ “ਸਚਿਆਈ” ਸ਼ਬਦ “ਆਮੀਨ” (יָמִין, *ਆਮੀਨ*) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਹੈ। ਪਰ, “ਆਮੀਨ” ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਉਚਿਤ ਨਾਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਇੱਥੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਕੁਝ ਲੋਕ “ਆਮੀਨ” ਨੂੰ ਮੌਖਿਕ ਸੰਕੇਤ ਤੋਂ ਥੋੜਾ ਵੱਧ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਮਾਪਤ ਹੋ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਰਥ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਇਬਰਾਨੀ ਸੀ, ਫਿਰ ਇੱਕ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ (ἁμῖν, *ਆਮੀਨ*, ਅਤੇ ਹੁਣ ਅੰਗ੍ਰੇਜ਼ੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ, ਪਰ ਹਰ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ, ਇਹ **ਸੱਚਾਈ** ਦੀ ਇੱਕ ਪੁਸ਼ਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ “ਆਮੀਨ” ਦਾ ਅਰਥ “ਇਵੇਂ ਹੀ ਹੋਵੇ!” ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਸਰਵਜਨਕ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ

ਦੇ ਵਿਚ ਆਪਣੀ “ਆਮੀਨ” ਨੂੰ ਜੋੜਦੇ ਹਾਂ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 14:16), ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਉਸ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੀ ਪਰਵਾਨਗੀ ਦੀ ਟਿਕਟ ਲਗਾ ਪਾ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਬਾਈਬਲ ਦੇ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਚ “ਆਮੀਨ” ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ (ਨਹਮਯਾਹ 5:13), ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਾਂ, “ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ!” “ਆਮੀਨ” ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਜਾਂ ਅੰਤ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 7:12; 22:20, 21), ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕਿਸੇ ਗੱਲ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਚੀਜ਼ ਸੱਚ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਅਕਸਰ ਸ਼ਬਦ “ਸੱਚ ਸੱਚ” ਜਾਂ “ਸਚਮੁੱਚ” (KJV) ਦੇ ਨਾਲ ਗੰਭੀਰ ਬਿਆਨਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਸੀ; ਸ਼ਬਦ “ਸੱਚ ਸੱਚ” ਸ਼ਬਦ ਆਮੀਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨੁਵਾਦ ਵੀ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 5:18; ਯੂਹੰਨਾ 1:51)।

ਜਦੋਂ ਸ਼ਬਦ “ਆਮੀਨ” ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਅਤੇ ਸੱਚਾ ਗਵਾਹ ਦੇ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਯਿਸੂ ਦੀ ਕੁਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗਤਾ ਦਾ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਿਆਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 1:5 ਵਿਚ ਉਸ ਨੂੰ “ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਗਵਾਹ” ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ, ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯਿਸੂ ਮੌਤ ਤਕ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਿਹਾ – ਅਰਥਾਤ, ਸ਼ਹੀਦ ਹੋਣ ਤਕ। ਇੱਥੇ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਹੋਣ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸ਼ਾਇਦ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗਤਾ ਦੇ ਉੱਤੇ ਇਸ ਲਈ ਬਲ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੁੱਲਾਂਕਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿਰਫ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਕਲੀਸਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੀ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਨੇ ਵੀ ਸਮੂਹਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਕੋਈ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਹਾਸਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਹੁਣ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ “ਥੋੜੇ ਜਣੇ ਹਨ . . . ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਸਤਰ ਨੂੰ ਦਾਗ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣ ਦਿੱਤਾ [ਸੀ]” (ਆਇਤ 4)। ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਵਿਚ “ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਲੋਕ” ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਯਿਸੂ ਨੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ, ਭਾਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਕਿੰਨੇ ਵੀ ਬੁਰੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੇ ਕੁਝ ਵੀ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਉਹ ਸੱਚ ਸੀ।

ਦੂਸਰਾ, ਇੱਕ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਲਈ ਜੇ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਅਸੀਸਾਂ ਦਾ ਸੋਮਾ ਕਿਹਾ: ਜਿਹੜਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਰਿਸ਼ਟ ਦਾ ਮੁੱਢ ਹੈ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ NASB ਅਤੇ KJV ਵਿਚ ਮੁੱਢ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ἀρχή (ਆਰਚ) ਹੈ। NASB ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਰਾਸ਼ਿਆ ਨੋਟ ਸ਼ਬਦ “ਸਰਿਸ਼ਟ” ਹੈ: “ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਉਤਪਤੀ ਜਾਂ ਸ੍ਰੋਤ।” ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਸ਼ਾਸਕ” ਜਾਂ “ਮੁੱਖ” ਵੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ NIV ਬਾਈਬਲ ਵਿਚ “ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਰਚਨਾ ਦਾ ਸ਼ਾਸਕ” ਹੈ। ਯਿਸੂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦੀ ਸ਼ਬਦਾਵਲੀ ਪੌਲੁਸ ਨੇ ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤੀ ਹੈ:

ਉਹ [ਅਰਥਾਤ, ਯਿਸੂ] ਅਲੱਖ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਰੂਪ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਸਰਿਸ਼ਟ ਵਿੱਚੋਂ ਜੇਠਾ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਜੋ ਅਕਾਸ਼ ਅਤੇ ਧਰਤੀ ਉਤਲੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉਸੇ ਤੋਂ ਉਤਪਤ ਹੋਈਆਂ, ਨਾਲੇ ਦਿੱਸਣ ਵਾਲੀਆਂ, ਨਾਲੇ ਨਾ ਦਿੱਸਣ ਵਾਲੀਆਂ, ਕੀ ਸਿੰਘਾਸਣ, ਕੀ ਰਿਆਸਤਾਂ, ਕੀ ਹਕੂਮਤਾਂ, ਕੀ ਇਖਤਿਆਰ, ਸੱਭੇ ਕੁਝ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦੇ ਲਈ ਉਤਪਤ ਹੋਇਆ ਹੈ (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:15-17)।

ਇਸ ਵਾਕ ਨੂੰ “ਜਿਹੜਾ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸਰਿਸ਼ਟ ਦਾ ਮੁੱਢ ਹੈ” ਯਹੋਵਾਹ ਵਿਟਨੈਸ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਇੱਕ ਰਚਿਆ

ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ। ਪਰ, ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਅਰਥ “ਰਚਿਆ ਗਿਆ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ” ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ ਇਹ ਦੱਸਦਾ ਹੈ “ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਭਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ।” ਜੇਕਰ “ਸਾਰੀਆਂ ਵਸਤਾਂ ਉਸੇ ਤੋਂ ਉਤਪਤ ਹੋਈਆਂ” ਅਤੇ “ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੈ” (ਕੁਲੁੱਸੀਆਂ 1:16, 17), ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਯਿਸੂ ਰਚਿਆ ਹੋਇਆ ਪ੍ਰਾਣੀ ਨਹੀਂ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 1:1-3; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 1:8, 10)।

ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੋਚਦੇ ਹਨ ਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਰਚਨਾ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਹੈ – ਅਰਥਾਤ, ਕਲੀਸਿਆ। ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਸਰੀਰਕ ਰਚਨਾ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਆਤਮਿਕ ਰਚਨਾ ਉੱਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ ਬਰਕਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਬਜਾਇ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉਹ ਆਪ ਸਾਰਾ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਲੈਂਦੇ।

ਆਇਤ 15. ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ, **ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ।** ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਵਿਚ ਕੰਮ ਸਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਉਹ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਜਦੋਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਇੱਕ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬਰਕਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਦੇ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਪੈਸਾ ਦੇ ਦੇਵੇ। ਬਿਨਾਂ ਅਸਲੀ ਬਲੀਦਾਨ ਦੇ ਉਸ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਅੰਤਰਕਰਨ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤ ਕਰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਾਹਿਰ ਤੌਰ ਤੇ, ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ “ਕੰਮ” ਸੀਲਗਰਮ ਸਨ, ਨਾ ਠੰਡੇ ਨਾ ਤੌਰੇ ਮਸੀਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹ ਤੋਂ ਰਹਿਤ।

ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕੀਤਾ: **ਮੈਂ ਤੇਰੇ . . . ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਤੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਠੰਡਾ ਹੈਂ ਨਾ ਤੌਰਾ।** ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ **ਤੌਰਾ** ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ζῆλος (ਜ਼ੈਲੋਸ), ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸ਼ਬਦ “ਜ਼ੈਲੋਸ” ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਜਿਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ “ਉਬਲਦਾ ਹੋਇਆ ਗਰਮ” ਕਿਉਂਕਿ ਠੰਡੇ ਜ਼ੈਲੋਸ ਦਾ ਉਲਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ਼ਬਦ “ਠੰਡਾ” ਬਰਫੀਲਾ ਠੰਡਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 24:12)।

ਭੂਤ ਕਾਲ ਵਿਚ, ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਟਿੱਪਣੀਕਾਰਾਂ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ “ਬਰਫੀਲਾ ਠੰਡਾ” ਹੋਣਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦਾ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਜੋ ਕਲੀਸਿਆ ਨੂੰ ਸਤਾ ਰਹੇ ਸਨ, ਜਾਂ ਮਸੀਹੀ ਧਰਮ-ਤਿਆਗੀਆਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ, ਲੇਖਕਾਂ ਦੀ ਵੱਧ ਰਹੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਯਕੀਨ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਬਦ “ਠੰਡਾ” ਦੀ ਪਿੱਠ ਭੂਮੀ ਠੰਡਾ ਹੈ, ਕੁਲੁੱਸੈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਾਣੀ ਦੇ ਖੇਤਰ – ਜੋ ਗੀਰਾਪੁਲਿਸ ਗੁਆਂਢੀ ਹਿਰਾਪੁਲੇਸ ਦੇ ਚਿਕਿਤਸਕ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਦੇ ਚਸ਼ਮਿਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਦਿਓ ਕਿ ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ψυχρός (ਸੁਚਰੋਸ), ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਠੰਢਾ” ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਵਿਚ 3:15, 16, ਮੱਤੀ 10:42 ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੋਏ “ਠੰਡੇ ਪਾਣੀ ਦੇ ਗਿਲਾਸ” ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਹੋਰਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ, ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਅਣਚਾਹੀ ਆਤਮਿਕ ਦਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸੀਲ ਗਰਮ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਸਹੇ ਹੋਵੇ, ਪਰ ਸਾਰੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸਨ ਕਿ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਲੋਕ ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਅੱਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਹ ਸਧਾਰਣ ਤੌਰ ਤੇ “ਸੀਲ ਗਰਮ” (ਆਇਤ 16)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਦਾਸੀਨ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, **ਮੈਂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਠੰਡਾ ਯਾ ਤੌਰਾ ਹੁੰਦਾ।**

ਕਿਉਂਕਿ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰ ਹੁਣ ਵੀ ਕਈਆਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੁਝ ਹੋਰ

ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕ੍ਰਮ ਵਿਚ ਹਨ: ਜੇਕਰ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰ ਸਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਗੁੰਝਲਦਾਰ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਅਸਾਨ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗਰਮ ਹੋਏ ਕਿਉਂ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਅਨੁਵਾਦ **ਗਰਮ** ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਆਮ ਤੌਰ "ਸਰਗਰਮ" ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਲਈ, ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ (ῥέω, ਜੋ) ਰੋਮੀਆਂ 12:11 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਚੁਨੌਤੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ "ਆਤਮਾ ਵਿੱਚ ਸਰਗਰਮ ਰਹੋ, ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਿਆ ਕਰੋ।" ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝਣ ਦੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਅਤੇ ਸਰਗਰਮ ਹੋਣਾ। ਪਰ, ਕਿਉਂ, ਯਿਸੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ "ਸੀਲਗਰਮ" ਦੀ ਬਜਾਏ "ਠੰਡੇ" ਹੋ ਜਾਣ? ਅਸੀਂ ਕਾਰਣ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, "ਕੀ ਇੱਕ ਗੈਰ ਮਸੀਹੀ ਜਾਂ ਧਰਮ ਤਿਆਗੀ ਹੋਣ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ - ਆਸਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ ਮਸੀਹੀ ਹੋਣਾ ਬੇਹਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?" ਇਹ ਤਰਕ ਸਹੀ ਹੈ *ਜੇਕਰ* ਸੀਮਿਤ ਵਚਨਬੱਧਤਾ *ਅਸਥਾਈ* ਹਾਲਤ ਹੈ, ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦੇ ਵਿਚ ਵਧਣ ਦਾ ਇੱਕ ਕਦਮ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਮਸੀਹ ਵਿਚ ਇੱਕ ਬੱਚਾ ਜਿਸ ਦਾ ਕੋਈ ਧਾਰਮਿਕ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾ ਹੋਵੇ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਵੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੁਝ ਵੀ ਦਾਨ ਨਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਖੋੜਾ ਬਹੁਤ ਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉੱਨਤੀ ਦੇ *ਹਰ* ਸਬੂਤ ਨੂੰ ਮਨਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਜਦੋਂ ਤਕ ਉਹ ਇਹ ਸਮਝਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਹੁਣੇ ਹੁਣੇ ਵੱਧਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਹੀ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੇ ਬਹੁਤ ਲੰਬਾ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਅਜਿਹੇ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੀਲਗਰਮ ਹੋਣ ਦੀ ਹਾਲਤ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਸਥਿਤੀ ਸੀ, ਜੀਵਨ ਦੀ ਇੱਕ ਤਰੀਕਾ। ਅਸਲ ਵਿਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਆਤਮਿਕ ਹਾਲਤ ਉੱਤੇ ਬਹੁਤ ਮਾਣ ਸੀ (ਆਇਤ 17)। ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਸੀਮਿਤ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਹਾਲਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਮੁਰਦਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਨਹੀਂ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਜੇਕਰ "ਠੰਡਾ" ਨਾ ਪਸੰਦ ਹਾਲਤ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਥੇ ਤਿੰਨ ਕਾਰਣ ਹਨ ਕਿ ਕਿਉਂ ਯਿਸੂ ਇਹ ਕਾਮਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਮਸੀਹੀ ਸੀਲਗਰਮ ਦੀ ਬਜਾਏ ਠੰਡੇ ਹੋਣ: (1) ਬਰਫੀਲਾ ਠੰਡਾਪਣ ਵਧੇਰੇ ਈਮਾਨਦਾਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮਸੀਹੀ ਹੋਣ ਦਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। (2) ਇੱਕ ਬਰਫੀਲੇ-ਠੰਡੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਬਦਲ ਜਾਣ ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਆਸ ਹੁੰਦੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਤਮ - ਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਉਦਾਸੀਨ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੇ ਸੀਲਗਰਮ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਤਿਆਗਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਹੋਣ ਦਾ ਵਿਖਾਵਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਇਬਰਾਨੀਆਂ 6:4-6; 2 ਪਤਰਸ 2:20)। (3) ਸੀਲ ਗਰਮ ਹੋਣਾ ਕਲੀਸਿਆ ਨੂੰ ਠੰਡਾ ਹੋਣ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਦੁੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇੱਕ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਰਹਿਤ ਮੂਰਤੀ ਪੂਜਕ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ, "ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਕ ਮਸੀਹੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ!" ਪਰ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਵੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਅਧੂਰੇ ਮਨ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, "ਮੈਨੂੰ ਇੱਕ ਮਸੀਹੀ ਕਿਉਂ ਬਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਚੰਗਾ ਹਾਂ ਜਿੰਨੇ ਉਹ ਹਨ।"

ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ ਕਿ - ਕਿ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਯਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਨਾਮ ਪੱਤ੍ਰੀ ਵਿਚ, ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਵਾਂਗ, ਸਤਾਓ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਕੋਈ ਉਲੇਖ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਜਦੋਂ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ, ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਆਰਥਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਯਹੂਦੀਆਂ ਨੂੰ ਅਯਾਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਾਲ ਦਰ ਸਾਲ, ਹੋਰ ਯਹੂਦੀ ਲੋਕ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਲਾਭ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਕੇ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਵੱਲ ਆ ਗਏ ਸਨ। ਸ਼ਤਾਨ ਨੇ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਲਾ ਕਿਉਂ ਛੱਡ

ਦਿੱਤਾ ਸੀ? ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਸਨ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤਕ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਤਮਿਕ ਥੋਥੇਪਨ ਵਿਚ ਬਣੇ ਰਹੇ, ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ, ਉਹ ਦੀ ਸੰਖਿਆ ਰੋਮ ਵਿਚਲੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸੀ।

ਆਇਤ 16. ਸ਼ਾਇਦ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਲੋਕ ਆਪਣੀ ਆਤਮਿਕ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹੋਣਗੇ, ਪਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, **ਮੈਂ ਤੂੰ ਸੀਲਗਰਮ ਜੇ ਹੈਂ, ਨਾ ਤੱਤਾ ਨਾ ਠੰਡਾ, ਇਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਉਗਲ ਸੁੱਟਾਂਗਾ।** ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਰੂਪ ਵਿਚ, ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਖੁੱਕਣ ਵਾਲਾ ਹਾਂ (ਜ਼ੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ **ਖੁੱਕਣਾ** ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ *ἐμῶ* (*ਏਮਏਓ*), ਜਿਸ ਸ਼ਬਦ ਤੋਂ ਅਸੀਂ ਸ਼ਬਦ “ਏਮੀਟਿਕ,” ਇੱਕ ਏਜੰਟ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਲਟੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਹੋਣ ਦੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਪਸ਼ੱਟ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿਚ, ਯਿਸੂ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ ਲਈ ਉਲਟੀ ਦਾ ਕਾਰਣ ਬਣਦੇ ਹੋ।”¹⁴ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਦਾ ਮਸੀਹ ਤੇ ਉਹੀ ਅਸਰ ਪਿਆ ਜੇ ਸੀਲਗਰਮ ਪਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਪੇਟ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ, ਸੀਲਗਰਮ ਪਾਣੀ ਨੂੰ ਏਮੀਟੀਕ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ – ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟੀ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕੋਈ ਖਤਰਨਾਕ ਚੀਜ਼ ਨਿਗਲ ਲਈ ਹੋਵੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਆਸ-ਪਾਸ ਦੇ ਇਲਾਕੇ ਗਰਮ ਪਾਣੀ ਦੇ ਝਰਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਸਨ, ਸ਼ਾਇਦ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਯਾਤਰੀਆਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਸ਼ਮਿਆਂ ਦੇ ਵਿੱਚੋਂ ਗਹਿਰਾਈ ਦੇ ਨਾਲ ਪੀ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਲਟੀ ਆਉਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਸੀ।

ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, **ਇਸ ਕਾਰਨ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਵਿੱਚੋਂ ਉਗਲ ਸੁੱਟਾਂਗਾ,** ਤਾਂ ਉਹ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਬੀਮਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।” ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿ ਰਿਹਾ ਸੀ, “ਜਦੋਂ ਤਕ ਤੂੰ ਆਪਣੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਤੋਂ ਤੇਬਾ ਨਾ ਕਰੇਂ, ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ।” ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਆਇਤ 20 ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਨੰਤ ਕਿਸਮਤ ਦਾਅ ਤੇ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ।

ਆਇਤ 17. ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਸ਼ਾਇਦ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਤੋਂ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਤੱਥ ਨਿਸ਼ਚਤ ਹੈ: ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵੇਖ ਦੇ ਸਨ ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, **ਤੂੰ ਜੇ ਆਖਦਾ ਹੈਂ ਤਈ ਮੈਂ ਧਨਵਾਨ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਮਾਯਾ ਜੇੜੀ ਹੈ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਾਸੇ ਦੀ ਲੇੜ ਨਹੀਂ** (ਜ਼ੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 12:19)। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਣ ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਹੋਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਾਣ ਸੀ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਆਤਮਿਕ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਗੁਣ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਦੂਸਰੇ ਮਸੀਹੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ ਸ਼ਰਮਿੰਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਦੁਹਰਾਓ ਹੈ ਜਦਕਿ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਅਨੁਵਾਦ ਵਿਚ ਇਹ ਪ੍ਰਤਿਬਿੰਬਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿਚ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, “ਮੈਂ ਧਨਵਾਨ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਂ ਅਮੀਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹਾਂ ਅਤੇ ਮੈਨੂੰ ਕਾਸੇ ਦੀ ਲੇੜ ਨਹੀਂ।” ਦੁਹਰਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਅਰਥ ਜ਼ੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਕਹਿ ਰਹੇ ਸਨ, “ਅਸੀਂ ਅਮੀਰ, ਅਮੀਰ ਹਾਂ!” ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿਚ ਭੌਤਿਕ ਅਤੇ ਆਤਮਿਕ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਧਨ ਸੀ; ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਧਰਤੀ ਦੇ ਧਨ ਨੂੰ ਸਵਰਗੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਲੈਂਦੇ ਹਨ (ਵੇਖੋ ਮੱਤੀ 19:24, 25)। ਯਿਸੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਇਹ ਜਾਣ ਸਕੀਏ ਕਿ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਕੋਲ ਆਕਰਸ਼ਕ ਇਮਾਰਤ, ਇੱਕ ਮਸ਼ਹੂਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ, ਕੰਮ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਕਾਰਜ-ਕ੍ਰਮ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਵਿਚ

ਜੜੇ ਹੋਏ ਇੱਕ ਕਿੱਲ ਦੇ ਵਾਂਗ ਮੁਰਦਾ ਕਲੀਸਿਆ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਕ ਉਹ ਅਮੀਰ ਸਨ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, **ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈਂ ਜੋ ਤੂੰ ਦੁਖੀ, ਮੰਦਭਾਗੀ, ਕੰਗਾਲ, ਅੰਨ੍ਹਾਂ ਅਤੇ ਨੰਗਾ ਹੈਂ।** ਸਾਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਯਾਦ ਦਿਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਯਹੋਵਾਹ ਜੋ ਮਨੁੱਖ ਵਾਂਙੁ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ” (1 ਸਮੂਏਲ 16:7)।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਹਾਲਤ ਦਾ ਸਾਰ ਦੱਸਣ ਦੇ ਲਈ-ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ। ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਜਿਸ ਦੀ ਉਸ ਨੇ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਉਹ **ਦੁਖੀ** ਸੀ। ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਵਿਚ “ਉਹ ਗਰੀਬ [ਲੋਕ]” – *ਸਭ ਤੋਂ ਨੀਚ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।* ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ταλαίπωρος* (*ਟੇਲੀਪੋਰੋਸ*), ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਗਰੀਬ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਜੋ “ਸਖਤ ਮੇਹਨਤ ਦੇ ਨਾਲ ਥੱਕੇ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਚੁੱਕੇ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੱਥਰ ਦੀ ਖਦਾਨ ਵਿਚ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਦੇ, ਜਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਖਾਣਾਂ ਵਿਚ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ।”¹⁵ ਪ੍ਰਭੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਰੋੜਪਤੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਵੇਖਦਾ ਹੈ; ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਸਹਾਰਾ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਸ਼ਬਦ **ਮੰਦਭਾਗੀ** ਦਾ ਵੀ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਯੂਨਾਨੀ ਦਾ *ἐλπίσιος* (*ਏਲੀਨੋਸ*) ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਬੋਲਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਯਾ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਪ੍ਰਭੂ ਦੀ ਨਜ਼ਰ ਦੇ ਵਿਚ ਪ੍ਰਸੰਸਾ ਦਾ ਯੋਗ ਹੋਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਹ ਦਯਾ ਦੇ ਪਾਤਰ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੀ ਕਿਵੇਂ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਇੱਕ ਘਮੰਡੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਚੀਜ਼ ਨਾਲ ਨਫ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਿੰਨੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਉੱਤੇ ਤਰਸ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਫਿਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕੀਤਾ: ਉਹ ਸੋਚਦੇ ਸਨ ਕਿ ਉਹ **ਅਮੀਰ** ਸਨ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ **ਕੰਗਾਲ** ਸਨ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *πτωχός* (*ਟੋਚੋਸ*), ਜਿਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਕੰਗਾਲ” ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਸ ਦਾ ਅਰਥ “ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਹੋਣਾ” ਨਹੀਂ ਹੈ; ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ “*ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਹੋਣਾ ਹੈ*” ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਏਸ਼ੀਆ ਮਾਈਨਰ ਦੇ ਧਨੀ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ, ਉਹ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਗਰੀਬ ਸਨ। ਸਮੁਰਨੇ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਜੋ “ਗਰੀਬ ਕਲੀਸਿਆ ਸੀ ਜੋ ਅਮੀਰ ਸੀ,” ਜਦਕਿ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਜੋ “ਅਮੀਰ ਕਲੀਸਿਆ ਸੀ ਉਹ ਗਰੀਬ” ਸੀ।

ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਤਮ ਇਲਾਜ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਰੱਖਦੇ ਸਨ, ਪਰ ਉਹ ਆਪ **ਅੰਨ੍ਹੇ** ਸਨ (ਵੇਖੋ 2 ਪਤਰਸ 1:9) ਉਹ ਆਪਣੀ ਆਤਮਿਕ ਸਥਿਤਾ ਅਤੇ ਮਸੀਹੀਅਤ ਦੇ ਸੱਚੇ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਵੇਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਧਰਮ ਇਸ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਹੋਇਆ ਜਾਵੇ।

ਹੰਸ ਕ੍ਰਿਸਚੀਅਨ ਐਂਡਰਸਨ ਨੇ ਇੱਕ ਕਹਾਣੀ ਲਿਖੀ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ “ਸਮਰਾਟ ਦੇ ਨਵੇਂ ਕੱਪੜੇ” ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇੱਕ ਸਮਰਾਟ ਨੂੰ ਇਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਜਾਦੂਈ ਸਮੰਗਰੀ ਨਾਲ ਬਣਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਸ਼ਾਹੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਨੂੰ ਪਹਿਨਾਈ ਗਈ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤਕ ਇੱਕ ਬੱਚੇ ਨੇ ਆ ਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਨੰਗਾ ਹੈ। ਉਸੇ ਸਮਰਾਟ ਦੇ ਵਾਂਗ, ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮਹੀਨ ਕੱਪੜੇ ਪਹਿਨੇ ਹੋਏ ਸਨ ਜਦ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿਚ ਉਹ **ਨੰਗੇ** ਸਨ। ਸੰਪੂਰਣ ਲਿਖਤਾਂ ਵਿਚ, ਨੰਗੇਜ ਸ਼ਰਮਿੰਦਗੀ ਦੇ ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਹੈ। ਪੂਰਬੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ, ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੇ ਕੱਪੜੇ ਲਾਉਣ ਦਾ ਅਰਥ ਉਸ ਨੂੰ ਬੇਇੱਜ਼ਤ ਕਰਨਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ 2 ਸਮੂਏਲ 10:4; ਯਸਾਯਾਹ 20:4; ਹਿਜ਼ਕੀਏਲ 16:37-39;

ਨਹੂਮ 3:5), ਪਰ ਉਸ ਦੀ ਪਿੱਠ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਚੇਲੇ ਨੂੰ ਪਾਉਣਾ ਉਸ ਨੂੰ ਆਦਰ ਦੇਣਾ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਉਤਪਤ 41:42; ਅਸਤਰ 6:6-11; ਦਾਨੀਏਲ 5:29)। ਸਰੀਰਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਲੋਕ ਮਹਿੰਗੇ, ਰੇਵੇਨ – ਕਾਲੇ ਕੁੜਤੇ ਪਹਿਨਦੇ ਸਨ; ਪਰ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦੇ ਚਿੱਟੇ ਬਸਤਰ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜੋ ਪ੍ਰਭੂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਆਇਤ 18)।

ਆਇਤ 18. ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਦੀ ਆਤਮਿਕ ਸਥਿਤੀ ਗੰਭੀਰ ਸੀ, ਪਰ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਹ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ:

ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਤਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੋਨਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮੁੱਲ ਲੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਧਨਵਾਨ ਹੋ ਜਾਵੇਂ ਅਤੇ ਚਿੱਟੇ ਬਸਤਰ ਲੈ ਤਾਂ ਜੋ ਤੂੰ ਆਪਣੇ ਉਦਾਲੇ ਪਾਵੇਂ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਨੰਗੇਜ ਦੀ ਲੱਜਾ ਪਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਆਪਣੀਆਂ ਅੱਖੀਆਂ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਨੂੰ ਸੁਰਮਾ ਲੈ ਭਈ ਤੂੰ ਸੁਜਾਖਾ ਹੋ ਜਾਵੇਂ।

ਸ਼ਬਦ **ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ** ਅਦਭੁੱਤ ਹੈ। ਬ੍ਰਹਿਮੰਡਲ ਦੇ ਪ੍ਰਭੂ, ਯਿਸੂ ਨੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਭੂ “ਸਲਾਹ” ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸੁਣਨਾ ਬੇਹਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਸਾਰੀਆਂ ਆਤਮਿਕ ਬਰਕਤਾਂ ਦਾ ਸੋਮਾ ਹੈ (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 1:3)। ਭੌਤਿਕ ਧਨ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਸੱਚੇ ਧਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਸਿਰਫ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ: **ਤਾਏ ਹੋਇਆ ਸੋਨਾ** (ਵੇਖੋ 1 ਪਤਰਸ 1:7) ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ **ਅਮੀਰ** ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਪਹਾੜੀ ਉਪਦੇਸ਼ ਵਿਚ, ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ:

ਆਪਣੇ ਲਈ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਧਨ ਨਾ ਜੋੜੋ ਜਿੱਥੇ ਕੀੜਾ ਅਤੇ ਜੰਗਾਲ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿੱਥੇ ਚੋਰ ਸੰਨ੍ਹ ਮਾਰਦੇ ਅਤੇ ਚੁਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਪਰ ਸੁਰਗ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲਈ ਧਨ ਜੋੜੋ ਜਿੱਥੇ ਨਾ ਕੀੜਾ ਨਾ ਜੰਗਾਲ ਵਿਗਾੜਦਾ ਹੈ ਅਰ ਜਿੱਥੇ ਚੋਰ ਨਾ ਸੰਨ੍ਹ ਮਾਰਦੇ ਨਾ ਚੁਰਾਉਂਦੇ ਹਨ (ਮੱਤੀ 6:20, 19)।

ਇਹ ਸੋਚਣ ਦੀ ਬਜਾਇ ਕਿ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੋਲ ਸੁੰਦਰ ਕਾਲੇ ਕੱਪੜੇ ਹਨ ਉਹੀ ਕਾਫੀ ਹਨ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਲਈ **ਚਿੱਟੇ ਬਸਤਰਾਂ** ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਤਮਿਕ ਨੰਗੇਜ ਦੀ ਸ਼ਰਮ ਪਰਗਟ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਚਿੱਟੇ (ਜਾਂ ਸੁਧ) ਬਸਤਰਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਵਾਦ ਵਿਚ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਸ਼ੀ ਵਿਚ ਦੋ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਥਨ ਹਨ: (1) ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ “ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿੱਟੇ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨੇ ਹਨ” (7:13) ਉਹ ਹਨ “ਉਹਨਾਂ ਆਪਣੇ ਬਸਤਰ ਲੇਲੇ ਦੇ ਲਹੂ ਨਾਲ ਧੋਤੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਚਿੱਟਾ ਕੀਤਾ” (7:14)। ਚਿੱਟੇ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨਣ ਦੇ ਲਈ, ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਯਿਸੂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਨਾ ਪੈਣਾ ਸੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਤੇ ਨਹੀਂ। (2) 19:8 ਵਿਚ ਮਸੀਹ ਦੀ ਦੁਲਹਨ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਚਿੱਤ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ “ਭਈ ਭੜਕੀਲੇ ਅਤੇ ਸਾਫ਼ ਕਤਾਨ ਦੀ ਪੁਸ਼ਾਕ ਪਾਵੇ” (KJV), ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ “ਏਹ ਕਤਾਨ ਤਾਂ ਸੰਤਾਂ ਦਾ ਧਰਮੀ ਕੰਮ ਹੈ” ਜੇਕਰ ਉਹ ਚਿੱਟੇ ਬਸਤਰ ਪਹਿਨਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ, ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਦੇ ਵਾਂਗ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦੇਣ ਜਿਵੇਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਸੰਤਾਨ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਫਰੀਜਿਆਈ ਅੱਖਾਂ ਦੇ ਪਾਉਡਰ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਣ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀਆਂ **ਅੱਖਾਂ** ਨੂੰ ਮਸਹ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਸਵਰਗੀ **ਸੁਰਮੇ** ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰੀਕੇ ਦੇ

ਨਾਲ ਵੇਖ ਸਕਣ ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹੈ ਸੀ (ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 9:39-41)। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜੋ ਕੇਵਲ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦਾ ਵਚਨ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਮਿਲ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 18 ਵਿਚਲੀ ਯਿਸੂ ਦੀ ਤਾੜਨਾ ਵਿਚਲੇ ਸ਼ਬਦ **ਮੁੱਲ ਲੈ** ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿਓ: “ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਭਈ ਅੰਗ ਵਿੱਚ ਤਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੇਨਾ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮੁੱਲ ਲੈ . . . ਅਤੇ ਚਿੱਟੇ ਬਸਤਰ ਲੈ . . . ਅਤੇ ਸੁਰਮਾ . . .” (ਜੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਤਮਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਖਰੀਦ ਜਾਂ ਕਮਾ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ ਹਾਂ (ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 4:1-5; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:8, 9), ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ *ਕੀਮਤ* ਹੈ; ਇੱਕ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਦਾਸੀਨਤਾ, ਆਤਮ-ਨਿਰਭਰਤਾ, ਅਤੇ ਘਮੰਡ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ।

ਆਇਤ 19. ਯਿਸੂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਸਖਤ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਫ਼ਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਤੁਰੰਤ ਕਿਹਾ, **ਮੈਂ ਜਿੰਨਿਆਂ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਉੰਨਿਆਂ ਨੂੰ ਝਿੜਕਦਾ ਅਤੇ ਤਾੜਦਾ ਹਾਂ ਇਸ ਕਾਰਨ ਤੂੰ ਉੱਦਮੀ ਬਣ ਅਤੇ ਤੇਬਾ ਕਰ।** ਪ੍ਰੇਮੀ ਦੇ ਲਈ ਇੱਥੇ ਕਿਰਿਆ “ਪ੍ਰੇਮ,” *φιλέω* (*ਫਿਲੇ*) ਨੂੰ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਤਾੜਨਾ ਅਤੇ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਦੁਸ਼ਮਣੀ ਦਿ ਨਾਲ ਮਿਲਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵੱਲੋਂ ਮਿਲੀ ਹੋਈ ਤਾੜਨਾ ਪਿਆਰ ਦਾ ਇੱਕ ਇਜ਼ਹਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੇ ਲੇਖਕ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਕਿਉਂ ਜੋ ਜਿਹ ਦੇ ਨਾਲ *ਪਿਆਰ* ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਭੂ ਉਹ ਨੂੰ ਤਾੜਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਪੁੱਤ੍ਰ ਨੂੰ ਜਿਹ ਨੂੰ ਉਹ ਕਬੂਲ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕੋਰੜੇ ਮਾਰਦਾ ਹੈ” (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 12:6; ਜੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਵੇਖੋ ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 119:75; ਕਰਾਉਤਾਂ 3:12)। ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਲਈ “ਪ੍ਰੇਮ,” ਨਵੇਂ ਨੇਮ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਆਮ ਸ਼ਬਦ *ἀγάπη* (*ਆਗਾਪੇ*), ਇਬਰਾਨੀਆਂ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ 12:6 ਵਿਚ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਅਰਥ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੋਥੀ 3:19 ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਣਾ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਆਤਮਾ ਨੂੰ ਖਤਰੇ ਵਿਚ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਚੁੱਪ ਚਾਪ ਰਹਿਣਾ ਪ੍ਰੇਮ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਪ੍ਰੇਮ ਦੀ ਕਮੀ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਨੇ ਫਿਰ ਜੇਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਉਤਸ਼ਾਹ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ: **ਇਸ ਲਈ ਉੱਦਮੀ ਬਣ ਅਤੇ ਤੇਬਾ ਕਰ।** ਵਰਤਮਾਨ ਆਗਿਆਵਾਚਕ **ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਹੋਣ** (*ζήλουνε*, *ਜ਼ੇਲੇਉ*, ਤੋਂ *ζήλω*, *ਜ਼ੀਲੁਓ*), ਦਾ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਲਗਾਤਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ। ਯਿਸੂ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ *ਲਗਾਤਾਰ* ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਬਣੇ ਰਹਿਣ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਬੀਤੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਿਚ *ਨਿਰੰਤਰ* ਸੀਲ ਗਰਮ ਰਹੇ ਹਨ। ਸਿਰਫ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਭਗਤ ਬੱਚੇ ਹੀ ਧੰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। **ਤੇਬਾ ਕਰ** (*μετανοήσων*, *ਮੇਟਾਨੇਸ*, ਜੋ *μετανοέω*, *ਮੇਟਾਨੇਇਓ*) ਅਨਿਸ਼ਚਤ ਕਾਲ ਦੇ ਵਿਚ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਦੇ, ਨਿਰਣਾਇਕ ਕੰਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਆਇਤ 20. ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਇਜ਼ਹਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ, ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਨੇ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਨੂੰ ਵਚਨ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਆਕਰਸ਼ਕ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ: **ਵੇਖ, ਮੈਂ ਬੂਹੇ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤਾ ਅਤੇ ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।** ਵਰਤਮਾਨ ਕਾਲ *κρούω* (*ਕ੍ਰਾਓ*) ਇਸਤੇਮਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਯਿਸੂ *ਨਿਰੰਤਰ* ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਖੜਕਾਉਣ ਅਤੇ ਬੁਲਾਉਣ (“ਮੇਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੋ” ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੇ ਹਨ) ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਸਧਾਰਣ ਤੌਰ ਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਕਿ ਯਿਸੂ ਸਾਡੇ ਦਿਲਾਂ ਅਤੇ ਜੀਵਨਾਂ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਦੀ ਗਹਿਰੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਅੱਜ, ਯਿਸੂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਰਾਹੀਂ “ਖੜਕਾਉਂਦਾ” ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਵਚਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹੈ।¹⁶ ਯਿਸੂ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ, ਜੇ ਕੋਈ ਮੇਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਬੁਹਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦੰਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਅੰਦਰ ਜਾਵਾਂਗਾ [ਵੇਖੋ ਯੂਹੰਨਾ 14:23], ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰਸ਼ਾਦ ਛਕਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਛਕੇਗਾ। ਯੂਨਾਨੀ ਸ਼ਬਦ *ἔσθω* (*ਏਪਨੇਓ*) ਹੈ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਭੋਜਨ ਕਰਾਂਗਾ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। *ἔσθω* ਦਿਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਭੋਜਨ ਦੇ ਲਈ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਕਿਰਿਆ ਰੂਪ ਹੈ, *ἔσθων* (*ਏਪਨੇਨ*), ਜੋ ਇੱਕ ਇਤਮਿਨਾਨ ਨਾਲ ਖਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਭੋਜਨ ਹੁੰਦਾ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਜਲਦੀ ਜਲਦੀ ਖਾਧਾ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਸਨੈਕ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੈਰਾਨ ਹੋ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਯਿਸੂ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨਾਂ ਅਤੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਸ਼ਾਇਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਬੁਰੀ ਘਟਨਾ ਸਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਵਾਪਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਉਦਾਸੀਨ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ।

ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਯਿਸੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੇ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਯਕੀਨ ਦਿਵਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਦੁਬਾਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਗਹਿਰਾ ਸੰਬੰਧ ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ, ਜਿਵੇਂ ਇਹ ਸਧਾਰਣ ਤੌਰ ਤੇ ਸੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਕਿ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਖਾਣ ਦੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਸੰਗਤੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। “ਸਵਰਗੀ ਭੋਜ” ਦੇ ਇੱਕ ਹਵਾਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਲੂਕਾ 22:30; ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ 19:9)। ਯਿਸੂ ਦੀ ਪੱਤੀ ਤੋਂ ਸੰਕੇਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ – ਜੇਕਰ ਇਹ ਮਸੀਹੀ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਤੇ ਉਸ ਦੇ ਰਾਹ ਤੇ ਆ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਜਿੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦੀ ਉਸ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੁੜ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਕਾਮਨਾ ਕੀਤਾ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ; ਉਹ ਕਿਸੇ ਦੇ ਵੀ ਦਿਲ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਤੋੜੇਗਾ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਉਹ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਧੀਰਜ ਦੇ ਨਾਲ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਣ ਅਤੇ ਅੰਦਰ ਆਉਣ ਦੇ ਲਈ ਪੁੱਛਣ ਦੇ ਲਈ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾ। ਫੈਸਲਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਬੁਲਾਹਟ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਨਿਆਂ ਦੀ ਉਡੀਕ ਵਿਚ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਯਾਕੂਬ 5:9 ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, “ਵੇਖੋ, ਨਿਆਈਂ ਬੂਹੇ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤਾ ਹੈ।”

ਆਇਤ 21. ਜੇਕਰ ਲਾਉਦਿਕੀਆ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਆਪਣੀਆਂ ਆਤਮਿਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਤੇ ਜਿੱਤ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੱਗੇ ਚਮਤਕਾਰੀ ਬਰਕਤਾਂ ਅੱਗੇ ਰੱਖੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਕਿਹਾ, ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਤੇ ਬਿਠਾਵਾਂਗਾ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਮੈਂ ਵੀ ਜਿੱਤਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ। ਯਿਸੂ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਦਾ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਨੇ ਸਾਹਮਣਾ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਉਸ ਨੇ ਮੌਤ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ – ਅਤੇ ਜੇਤੂ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਜੀ ਉੱਠਣ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਸਲੀਬ ਉੱਤੇ ਫਤਿਹ ਪਾਈ। ਫਿਰ ਉਹ ਸਵਰਗ ਉੱਤੇ ਚੜ੍ਹ ਗਿਆ ਅਤੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਜਾ ਬੈਠਾ (ਰਸੂਲਾਂ ਦੇ ਕਰਤੱਬ 2:30-36)। ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਤੇ ਬੈਠਣਾ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚਾਈ ਕਿ ਮਸੀਹੀ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਕਰਦੇ

ਹਨ ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਦੀ ਇੱਕ ਮਹਾਨ ਸੱਚਾਈ ਹੈ (ਵੇਖੋ 5:10; 20:4, 6; 22:5 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ) ਅਸੀਂ ਇੱਕ ਸ਼ਾਹੀ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਾਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ (1:6; 5:10; ਵੇਖੋ ਰੋਮੀਆਂ 8:17; ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:6)। ਉਹ ਜੋ ਮੌਤ ਤੱਕ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਰਹਿਣਗੇ ਉਹ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ “ਜੁੱਗੇ ਜੁੱਗ” ਰਾਜ ਕਰਣਗੇ (22:5; ਵੇਖੋ 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:12)। ਉਹ ਲੋਕ ਜੋ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਰਹਿਣ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਗੱਲ ਸਮਝਿਆ ਸੀ; ਫਿਰ ਯਿਸੂ ਦੇ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਤੇ ਬੈਠ ਕੇ ਰਾਜ ਕਰਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਉਸ ਤੋਂ ਕਿੰਨਾ ਮਹਾਨ ਹੋਵੇਗਾ।

ਆਇਤ 22. ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਤੋਂ, ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਅੱਗੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ: **ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੋ ਸੁਣੋ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸਿਯਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ।**

ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕਤਾ

ਸਾਰਦੀਸ ਦੇ ਨਾਮ ਪੱਤ੍ਰੀ (3:1-6)

ਇਸ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਮੰਡਲੀ ਦੇ ਮੁਰਦਾਪਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੇ ਲਈ ਹਨ: “ਕਬਰਸਥਾਨ ਵਿਚ ਕਲੀਸਿਆ,” “ਕਬਰ ਟੈਰੀਟਰੀ ਵਿਚ ਕਲੀਸਿਆ,” “ਇੱਕ ਘੋੜ ਸਵਾਰ ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਮੁਰਦਾ ਘਰ,” “ਮੁਰਦਾ ਜਾਂ ਜੀਉਂਦਾ,” “ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਲੀਸਿਆ,” ਅਤੇ “ਜੀਉਂਦੇ ਮੁਰਦਿਆਂ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ।” ਹੋਰਨਾਂ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਸਤਰ ਅਸੁੱਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ: “ਕੁਝ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸੀ ਕਲੀਸਿਆ,” “ਕੁਝ, ਘਮੰਡੀ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਜੋ ਬਲ ਦਿੰਦਾ ਹੈ,” “ਬੇੜੇ ਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇੱਕ ਬਣੇ,” ਅਤੇ “ਕੁਝ ਕੁ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ!” ਹੋਰ ਸੰਭਾਵੀ ਸਿਰਲੇਖ ਹਨ “ਪਿਛਲੀ ਸ਼ਾਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਦੀ ਤਬਾਹੀ” ਅਤੇ “ਇੱਕ ਚੋਰ ਦੇ ਵਾਂਗ।”

ਜੇ. ਵੇਨ ਕਿਲਪੇਟ੍ਰਿਕ ਨੇ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਦੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦਾ ਇਸਤੇਮਾਲ ਮਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਅਤੇ ਮਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਕਲੀਸਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਲਈ ਕੀਤਾ ਸੀ।¹⁷ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ, ਕਲੀਸਿਆਵਾਂ ਇਸ ਕਾਰਣ ਮਰ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਗੱਲਾਂ ਵਿਚ ਕਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ (1) ਭਾਗੀਦਾਰੀ, (2) ਵਚਨਬੱਧਤਾ, (3) ਦਰਸ਼ਣ, (4) ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਅਤੇ (5) ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ। ਕਿਲਪੇਟ੍ਰਿਕ ਮਰ ਰਹੀਆਂ ਕਲੀਸਿਆਵਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ: ਉਹ (1) ਮਹਾਨ ਆਗਿਆ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਦੇ ਨਾਲ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ, (2) ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਆਪਣੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਬਚਾਉਣ ਵਿਚ ਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ, (3) ਅੜਿਅਲ ਅਤੇ ਬਦਲਾਵ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, (4) ਬਿਨਾਂ ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੇ ਉਪਾਸਨਾ ਸਭਾਵਾਂ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ, (5) ਚੇਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, (6) ਇੰਜੀਲ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਅਤੇ (7) ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

“ਤੂੰ ਮੁਰਦਾ ਹੈ” (3:1)

ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝਣ ਦੇ ਲਈ ਕਿ ਸਾਰਦੀਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਦੇ ਦੁਆਰਾ

ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਿੰਨਾ ਹੈਰਾਨੀ ਭਰਿਆ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਆਇਤ 1), ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰੋ ਜੋ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪਣੀ ਸਰੀਰਿਕ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੇ ਉੱਤੇ ਘਮੰਡ ਕਰਦਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ – ਅਸੀਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੇਨਸ ਕਹਾਂਗੇ। ਆਪਣੀ ਜਵਾਨੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ, ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੇਨਸ ਇੱਕ ਬਹੁਤ ਵਧੀਆ ਖਿਡਾਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਹੁਣ ਵੀ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਤਸਵੀਰ ਦਿਖਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਦਿਨ ਨਿਯਮਿਤ ਜਾਂਚ ਦੇ ਲਈ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਕੋਲ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਟੈਸਟ ਪੂਰੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਡਾਕਟਰ ਮੁਆਇਨਾ ਕਮਰੇ ਵਿਚ ਵਾਪਸ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਵੇਖਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, “ਸ਼੍ਰੀਮਾਨ ਜੇਨਸ, ਤੂੰ ਇੱਕ ਮੁਰਦਾ ਹੈਂ!” ਉਹ ਚਿਕਿਤਸਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਜੇਨ ਨੂੰ ਇੰਨਾ ਵੱਡਾ ਝਟਕਾ ਨਹੀਂ ਦੇਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਆਤਮਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੇ ਸਾਰਦੀਸ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਨੂੰ ਹੱਕਾ-ਬੱਕਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਪਹਿਲੇ ਜਾਂ ਆਖਰੀ ਨਹੀਂ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ “ਅਪਰਾਧਾਂ ਅਤੇ ਪਾਪਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ . . . ਮੁਰਦੇ ਸਾਓ” (ਅਫ਼ਸੀਆਂ 2:1) ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਐਤਵਾਰ ਦੀ ਸਵੇਰ ਵਿਚ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸ਼ਾਮ ਦੀ ਬੰਦਗੀ ਦੇ ਦੌਰਾਨ, ਉਹ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਮੈਂਬਰ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਸੰਸਕਾਰ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰੇਗਾ। ਉਸ ਰਾਤ, ਹੈਰਾਨ ਹੋਏ ਭਗਤਾਂ ਨੇ ਇਮਾਰਤ ਦੇ ਬਾਹਰ ਇੱਕ ਮੁਰਦਾ ਪੇਟੀ ਨੂੰ ਵੇਖਿਆ। ਜਦੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦੇ ਉਪਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਆਇਆ, ਉਸ ਨੇ ਮੁਰਦੇ ਦੇ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਗੱਲ ਕੀਤੀ। ਆਖਿਰਕਾਸ, ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਤੁਹਾਡੇ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੋਚ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ ਕਿ ਕੌਣ ਮਰਿਆ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਸਕੇਟ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਦੇ ਲਈ ਬੁਲਾਉਂਦਾ ਹਾਂ।” ਜਿਵੇਂ ਜਿਵੇਂ ਫਾਇਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰ ਆਏ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਡਿੱਬੇ ਵਿਚ ਵੇਖਿਆ . . . ਇੱਕ ਸੀਸਾ ਵੇਖਿਆ . . . ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਚੇਹਰੇ ਦਿਸ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਹ ਸਮਝਾਉਣ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਦਾ ਇੱਕ ਅਨੋਖਾ ਤਰੀਕਾ ਸੀ ਕਿ ਕਲੀਸਿਆ ਨੂੰ ਆਤਮਿਕ ਰੀਤਿ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀ ਉਠਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਵੇਖੋ ਜ਼ਬੂਰਾਂ ਦੀ ਪੋਥੀ 85:6; 119:25)।

ਕੁਝ ਕੁ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਹਨ (3:4)

ਜਦੋਂ ਇਸ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਮਿਆਰ ਵਿਗੜਦੇ ਹਨ ਅਤੇ “ਦੁਸ਼ਟ ਮਨੁੱਖ . . . ਬੁਰੇ ਤੋਂ ਬੁਰੇ ਹੁੰਦੇ ਜਾਣਗੇ” (2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:13), ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਝਾੜ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ – ਪਰ ਕੁਝ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਲੋਕ ਸਦਾ ਚੱਲਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਜਦੋਂ, ਕਈਆਂ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿਚ, ਵਿਆਹ ਦੀ ਦਸਤੂਰ ਟੁੱਟ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਨਸੀ ਪਾਪ ਆਮ ਗੱਲ ਬਣ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਣ ਹਨ, “ਕਿਉਂ ਨਾ ਮੈਂ ਵੀ ਕਰ ਕੇ ਵੇਖਾਂ?” – ਪਰ ਕੁਝ ਕੁ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗਾਂ ਦਾ ਉੱਤਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, “ਕਿਉਂਕਿ ਮੈਂ ਮਸੀਹੀ ਹਾਂ; ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗਾ।” ਜਦੋਂ ਉਦਾਸੀਨਤਾ ਅਤੇ ਆਤਮ-ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਭਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਨਰਕ ਦੇ ਚੌੜੇ ਰਾਹ ਉੱਤੇ, ਉਸ ਮਸ਼ਹੂਰ ਰਾਹ ਉੱਤੇ ਚੱਲਣਾ ਸੌਖਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ – ਪਰ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਥੋੜੇ ਜਿਹੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਉਸ ਤੰਗ ਰਾਹ ਤੇ ਵਚਨਬੱਧ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਸੁੰਨਸਾਨ ਰਸਤਾ ਹੈ (ਮੱਤੀ 7:13, 14)। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਥੋੜਿਆਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਪੰਨਵਾਦ ਹੋਵੇ!

ਪ੍ਰਭੂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਲੀਸਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੁਝ ਵਫ਼ਾਦਾਰ ਲੋਕ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੀਆਂ ਅਰਾਧਨਾ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਲੋਕ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਪੈਸਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਜੋ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੰਮ ਕਰ ਦੇ ਹਨ, ਜੋ ਲੋਕ ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈਂਦੇ ਅਤੇ ਬਹਾਲ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਬਹੁਤਿਆਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਨਾਲੇ ਲੋਕ। ਕਈ ਵਾਰ ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਨਿਰਾਸ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਦੋਂ ਵੇਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਲੋਕ

ਜੇ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਵਚਨ ਦੇ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਇਹ ਗੱਲ ਚੰਗੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਉਹ ਕੁਝ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਜੋ “ਜਿਹੜੇ ਧਰਮ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਤੇ ਤਿਹਾਏ ਹਨ” (ਮੱਤੀ 5:6)। ਪਰਮੇਸੁਰ ਕੁਝ ਕੁ ਵਿਸ਼ਵਾਸਯੋਗ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲਈ ਤੁਹਾਡਾ ਧੰਨਵਾਦ!

“ਮਿਟਾਉਣਾ” (3:5)

ਯਿਸੂ ਨੇ ਸਾਰਦੀਸ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਇਦਾ: “ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ . . . ਮੈਂ ਉਹ ਦਾ ਨਾਉਂ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕਦੇ ਨਾ ਮੇਟਾਂਗਾ . . .” (ਆਇਤ 5)। ਸ਼ਬਦ “ਮਿਟਾਉਣਾ” (“ਪੂਝ ਦੇਣਾ,” KJV) ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ ਯੂਨਾਨੀ ਦੇ ਸ਼ਬਦ *ἐξάλειψω* (ਏਕਸਲੇਈਫੋ) ਤੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਦਾ ਨਾਮ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਦਾ ਕਾਰਣ ਨਿਸ਼ਚਤ ਸਦੀਵੀ ਸਜ਼ਾ ਹੈ (20:15)। ਪਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿਚ ਬਾਅਦ ਵਿਚ, ਇਹੋ ਸ਼ਬਦ, *ਏਕਸਲੇਈਫੋ*, ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਸੰਗ ਵਿਚ ਇਸਤੇਮਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਦਾ ਅਨੁਵਾਦ “ਪੂਝ ਦੇਣਾ” ਹੈ: “ਅਤੇ [ਪਰਮੇਸੁਰ] ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਹਰੇਕ ਅੰਝੂ ਪੂੰਝੇਗਾ” (21:4; ਵੇਖੋ 7:17)। ਜੇ ਅੱਗ ਦੀ ਝੀਲ (ਨਰਕ) ਵਿਚ ਸੁੱਟੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਪੂਰੀ ਰੀਤਿ ਦੇ ਨਾਲ ਜੀਵਨ ਦੀ ਪੇਥੀ ਵਿੱਚੋਂ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਜੇ ਲੋਕ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਵਿਚ (ਸਵਰਗ ਵਿਚ) ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੱਖਰੂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਤੋਂ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ।

ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਯਾ ਦੇ ਦੂਤ ਨੂੰ ਪੱਤ੍ਰੀ (3:7-13)

ਪ੍ਰਚਾਰਕ ਅਕਸਰ 3:7-13 ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ “ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬੂਹੇ ਵਾਲੀ ਕਲੀਸਿਯਾ” ਜਾਂ ਸਿਰਫ “ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਬੂਹਾ” ਅਤੇ ਮੌਕਿਆਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਇੰਜੀਲ ਦੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬਕ ਨੂੰ “ਭਰੱਪਣ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਵਾਲੀ ਕਲੀਸਿਯਾ” ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰੇਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ (ਯੂਹੰਨਾ 13:34; ਰੋਮੀਆਂ 5:5; 1 ਥੱਸਲੁਨੀਕੀਆਂ 4:9; 1 ਯੂਹੰਨਾ 4:19)। ਆਤਮਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਬੋਲਣ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਾਨੂੰ ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਵਿਚ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਭਰੱਪਣ ਦੇ ਪ੍ਰੇਮ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ।

ਨਿਰਮਾਣ ਅਧੀਨ (3:7-13)

ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਸੰਕੇਤ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਲਿਖਿਆ ਹੋਵੇ: “ਨਿਰਮਾਣ ਅਧੀਨ।” ਇਸ ਗੀਤ ਦਾ ਭਾਵ ਸੱਚ ਹੈ “ਰੀਜ਼ ਸਟਿਲ ਵਰਕਇਨ ਆਨ ਮੀ।” ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਨੇੜੇ ਰਹੀਏ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾ ਹੋਈਏ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਜੇ ਵੀ ਸਾਡੇ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਕੁਝ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਹੈ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ (3:8)

ਪਰਮੇਸੁਰ ਕਦੀ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਆਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਪਰ ਉਹ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਉਮੀਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਾਧਨ ਉਸ ਨੇ ਸਾਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੀਏ। ਕੁਝ ਮਸੀਹੀਆਂ ਅਤੇ ਕੁਝ ਕਲੀਸਿਯਾਵਾਂ ਦੀ ਇਹੋ ਫਿਲਾਸਫੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, “ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ।”

ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ, ਇੱਕ ਪਾਸੇ, ਮਰਕੁਸ 14:8, ਦੀ ਉਸ ਇਸਤਰੀ ਦੇ ਵਾਂਗ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਯਿਸੂ ਨੇ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਸੀ, “ਜੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਣ ਪਿਆ ਉਸ ਨੇ ਕੀਤਾ।”

ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਭੂ ਬਲਵਾਨ ਹੈ (3:8)

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਆਦਮੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਚੱਲਣ ਵਾਲਾ ਪੁਲ ਇੱਕ ਖੱਡ ਦੇ ਉਤੇ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਪੁੱਛੇਗਾ, “ਕੀ ਮੇਰੀਆਂ ਲੱਤਾਂ ਇਸ ਖੱਡ ਵਿਚ ਡਿੱਗਣ ਦੇ ਲਈ ਕਾਫੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਨ?” ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ, ਉਹ ਪੁੱਛੇਗਾ, “ਕੀ ਇਹ ਪੁੱਲ ਇੰਨਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਦੇ ਉੱਤੇ ਚੱਲ ਸਕਾਂ?” ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਜੀਵਨ ਦਿਆਂ ਪਰਤਾਵਿਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਕੀ ਅਸੀਂ ਕਾਫੀ ਬਲਵਾਨ ਹਾਂ?” ਪਰ ਇਹ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ “ਕੀ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਭੂ ਕਾਫੀ ਬਲਵਾਨ ਹੈ?” ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਦਿੱਤਾ “ਹਾਂ!”

ਪਰਤਾਵਿਆਂ ਵਿਚ ਸਥਿਰ ਰਹਿਣਾ (3:10)

ਮਸੀਹੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਪਰਤਾਵਿਆਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਸਥਿਰ ਬਣੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਲਈ ਆਤਮਿਕ ਸੋਮਿਆਂ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 12:9; 2 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 3:12; 4:18; ਇਬਰਾਨੀਆਂ 4:16)। ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਲਈ ਯਿਸੂ ਦੀ ਪੂਰਵ ਕਲਪਨਾ ਵਿਚ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਕਾਰਕ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਹੈ – ਇੱਕ ਬਦਲਿਆ ਹੋਇਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਕਿ ਕੀ ਮਾਇਨੇ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਰਵੱਈਆ ਪੌਲੁਸ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਦਾਹਰਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰਹਿਮੀ ਦੇ ਨਾਲ ਸਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ:

. . . ਅਸੀਂ ਹੌਸਲਾ ਨਹੀਂ ਹਾਰਦੇ ਸਗੋਂ ਭਾਵੇਂ ਸਾਡੀ ਬਾਹਰਲੀ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਨਾਸ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਪਰ ਅੰਦਰਲੀ ਦਿਨੇ ਦਿਨ ਨਵੀਂ ਹੁੰਦੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (2 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 4:16)।

. . . ਅਸੀਂ ਹੌਸਲੇ ਨਾਲ ਆਖਦੇ ਹਾਂ, “ਪ੍ਰਭੂ ਮੇਰਾ ਸਹਾਈ ਹੈ, ਮੈਂ ਨਾ ਡਰਾਂਗਾ, ਮਨੁੱਖ ਮੇਰਾ ਕੀ ਕਰੇਗਾ?” (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:6)।

ਕਿਉਂਕਿ ਜੀਉਣਾ ਮੇਰੇ ਲਈ ਮਸੀਹ ਹੈ ਅਤੇ ਮਰਨਾ ਲਾਭ ਹੈ (ਫਿਲਿੱਪੀਆਂ 1:21)।

ਹੋਰ ਕਾਰਕ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਜਿਵੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਵਾਇਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਹਿਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪਰਤਾਵੇ ਵਿੱਚ ਪਵਾਂਗੇ (1 ਕੁਰਿੰਥੀਆਂ 10:13)। ਯਿਸੂ ਨੇ ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਦੇ ਮਸੀਹੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਇਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪਰਖ ਦੇ ਸਮੇਂ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੇਗਾ। ਨਾ ਹੀ ਉਹ ਅੱਜ ਸਾਨੂੰ ਛੱਡੇਗਾ (ਇਬਰਾਨੀਆਂ 13:5)।

ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਨੂੰ ਪੱਤ੍ਰੀ (3:14-22)

ਇਸ ਮੂਲ ਲਿਖਤ ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਰੰਭਿਕ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ “ਕਲੀਸਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਇਹ ਕੀਤਾ ਸੀ,” “ਕਲੀਸਿਆ ਜਿਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਨੂੰ ਬੀਮਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ,” ਜਾਂ “ਅਮੀਰ ਕਲੀਸਿਆ ਜੋ ਗਰੀਬ ਸੀ।” ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਇੱਕ ਹੋਰ ਉਪਦੇਸ਼ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ “ਸਰਵਮ੍ਰੇਸ਼ਠ ਵਾਇਦਾ” ਜਾਂ “ਬੰਦ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਦੇ ਨਾਲ ਕਲੀਸਿਆ” – ਫਿਲਦਲਫੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਤੋਂ ਉਲਟ ਕਲੀਸਿਆ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਇੱਕ ਖੁੱਲ੍ਹਾ

ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਸੀ। ਵੱਰੇਨ ਵਾਈਬ੍ਰੇ ਨੇ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕੀਤਾ “ਮੂਰਖ ਕਲੀਸਿਆ,” ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ (ਆਇਤਾਂ 17, 16), ਆਪਣੇ ਮੁੱਲ (ਆਇਤਾਂ 17, 18), ਆਪਣਾ ਦਰਸ਼ਣ (ਆਇਤ 18), ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਬਸਤਰ (ਆਇਤਾਂ 17-22) ਗੁਆ ਬੈਠੇ ਸਨ।¹⁸

ਰੋਨੀ ਵਾਇਟ ਨੇ ਇਸ ਪੱਤ੍ਰੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਸਬਕ ਲਿਖਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ “ਕਲੀਸਿਆ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਦੁਸ਼ਮਣ”¹⁹ ਉਸ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਕਲੀਸਿਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੁਸ਼ਮਣ, ਸੀਲਗਰਮ ਹੋਣਾ ਹੈ। ਵਾਇਟ ਨੇ ਸਬਕ ਨੂੰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ: (1) ਮਾੜੀ ਤਸਵੀਰ ਅਤੇ (2) ਨਿਜੀ ਦਲੀਲ। ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਚਾਰ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਹੋਇਆ ਸੀ: ਕਲੀਸਿਆ ਦੀ ਦਸ਼ਾ (ਆਇਤਾਂ 15, 16), ਮਸੀਹ ਦੀ ਅਲੋਚਨਾ (ਆਇਤ 17), ਮਸੀਹ ਦੀ ਸਲਾਹ (ਆਇਤਾਂ 18, 19), ਅਤੇ ਮਸੀਹ ਦੀ ਬੁਲਾਹਟ (ਆਇਤ 20)।

ਸੀਲਗਰਮ ਮਸੀਹੀਅਤ (3:14-22)

ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਨਾ ਠੰਡੀ ਸੀ ਨਾ ਗਰਮ, ਪਰ ਸੀਲ ਗਰਮ ਸੀ। ਦੋ ਤੱਥਾਂ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ: (1) ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਿਜੀ ਸੀ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਸੰਗਠਾਤਮਕ। ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਸੀਲਗਰਮ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਮੈਂਬਰ ਸੀਲਗਰਮ ਸਨ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਸੀਲਗਰਮ ਸੁਭਾਅ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਹੈ ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੂਚੀ ਲੈਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਨਿਜੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। (2) ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵਿਸ਼ਵ-ਵਿਆਪੀ ਸੀ ਸਿਰਫ ਖੇਤਰੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਨੇ ਇਸ ਪੱਤ੍ਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਵਿਲੱਖਣ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਸੀਲ ਗਰਮ ਪੁਣੇ ਦੀ ਬੀਮਾਰੀ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਵਿਚ ਪਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਲਈ ਆਤਮ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣਾ ਅਸਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਾਲਕ ਦੀ ਸੇਵਾ ਗੁਣਗੁਣੇਪਨ ਦੇ ਨਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਗੁਆ ਲਿਆ ਹੈ? ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਆਰਾਮਦਾਇਕ ਆਤਮਿਕ ਲੀਕ ਵਿਚ ਵੱਸ ਗਏ ਹੋ? ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਨੂੰ ਨਵਾਂ ਬਣਾਓ। ਉਹ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਸੇਵਾ ਵਿਚ ਇੱਕ ਅੱਗ ਬਣੋ।

ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ (3:14-22)

ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਲੀਸਿਆ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇ। ਦੈਵੀ ਪੱਖ ਤੋਂ, ਇਹ ਹੈ; ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਲਈ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦਾ ਸਵਰਗੀ ਨਮੂਨਾ ਦੇਸ਼ ਰਹਿਤ ਹੈ। ਪਰ, ਮਨੁੱਖੀ ਪੱਖ ਤੋਂ, ਕਲੀਸਿਆ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ – ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਰੀ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਹ ਸੱਚ ਕਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਲੀਸਿਆ ਦੀਆਂ ਕਮਜੋਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੁਕਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਕਲੀਸਿਆ ਵਿਚੋਂ ਚਲੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕਲੀਸਿਆ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਸਿੱਧਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਸੱਤਾਂ ਕਲੀਸਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਯਿਸੂ ਇਹ

ਪਰਗਟ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸੰਕੇਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਲੀਸਿਆ ਪਰਮੇਸੁਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤਿ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰੇਮ ਨੂੰ ਗੁਆ ਸਕਦੀ ਹੈ (2:4), ਅਧਾਰਮਿਕਤਾ ਦਾ ਜੀਵਨ ਜੀ ਸਕਦੀ ਹੈ (2:14, 15, 20), ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਕਪਟ ਦੇ ਨਾਲ ਵੀ ਭਰ ਸਕਦੀ ਹੈ (3:1, 2)।

ਸੱਤਾਂ ਕਲੀਸਿਆਵਾਂ ਦੀਆਂ ਪੱਤ੍ਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹਣਾ ਇੰਝ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿਸੇ ਘਰ ਦੀ ਇਸਤਰੀ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੇ ਘਰ ਆ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਨੂੰ ਉਸੇ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵੇਖੋਗੇ ਜਿਵੇਂ ਆਮ ਤੌਰ ਤੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਇ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਪਰਕਾਰ ਦਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ: ਉੱਥੇ ਪੁਰਾਣੇ ਕਾਗਜ਼ਾਂ ਤੇ ਰਸਾਲਿਆਂ ਦੇ ਫੇਰ, ਖਿਡੌਣੇ ਖਿੱਲਰੇ ਹੋਏ, ਕੱਪੜੇ ਫਰਸ਼ ਤੇ ਡਿੱਗੇ ਹੋਏ, ਬਚੇ ਹੋਏ ਪੀਜ਼ੇ ਦੀਆਂ ਪਲੇਟਾਂ, ਕੋਲਡ ਡ੍ਰਿੰਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅੱਧੇ-ਪਚੱਦੇ ਕੈਨ, ਕੋਨਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕੱਠਾ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਕੂੜਾ – ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕਮਰੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਸਮਝਣੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਲੀਸਿਆਵਾਂ ਦੇ ਪਾਪ ਨੂੰ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ – ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉੱਤੇ ਤੋਬਾ ਕਰਨ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ – ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸਿਆ ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਪੱਤ੍ਰੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੇ ਹੋਰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਕਲੀਸਿਆ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਵਿਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਕੋਲ ਕਹਿਣ ਦੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਵਧੀਆ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਤਾਂ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ (3:19)। ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ, ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਕਲੀਸਿਆ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕਲੀਸਿਆ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀਆਂ ਕਮੀਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪਿਆਰ ਕਰਨਾ ਨਹੀਂ ਸਿਖਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਕਦੀ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਾਂਗੇ – ਕਿਉਂਕਿ ਕਮੀਆਂ ਇਸ ਵਿਚ ਹਮੇਸ਼ਾ ਤੋਂ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਰਹਿਣਗੀਆਂ।

“ਟ੍ਰੇਜ਼ਨ ਘੋੜਾ” (3:14-22)

ਕਿਸੇ ਨੇ ਸੀਲਗਰਮ ਹੋਣ ਦੀ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਲਈ “ਟ੍ਰੇਜ਼ਨ ਘੋੜਾ” ਆਖਿਆ ਹੈ। “ਟ੍ਰੇਜ਼ਨ ਘੋੜਾ” ਸ਼ਬਦ ਯੂਨਾਨ ਅਤੇ ਟ੍ਰੇਜ਼ਨ ਵਿੱਚਕਾਰ ਹੋਏ ਯੁੱਧ ਤੋਂ ਆਏ ਹਨ। ਇਹ ਯੁੱਧ ਹੋਮੇਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੁਰਾਤਨ ਮਹਾਕਾਵਿ *ਇਲਿਅਡ* ਅਤੇ *ਓਡਿਸੀ* ਦਾ ਮੁੱਖ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮਹਾਕਾਵਿ ਯੂਨਾਨੀ ਮਿਥਿਹਾਸ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ, ਪਰ ਇਹ ਦਰਅਸਲ ਬਾਰਵੀਂ ਸਦੀ ਈਸਾ ਪੂਰਬ ਵਿੱਚ ਘਟੀਆਂ ਅਸਲ ਘਟਨਾਵਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਹਨ। ਯੁੱਧ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਨੇ ਉੱਤਰ-ਪੱਛਮ ਏਸ਼ੀਆ ਮਾਈਨਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤ ਟ੍ਰੋਏ ਨਗਰ ਦੀ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਕਰ ਲਈ। ਯੁੱਧ ਇੱਕ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪੁੱਜ ਗਿਆ ਕਿ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਅਗਾਹਾਂ ਵਧਣਾ ਔਖਾ ਹੋ ਗਿਆ, ਪਰ ਫਿਰ ਉਲਿਸੇਸ (ਯੂਨਾਨੀ ਵਿੱਚ ਓਡਿਸੀਅਸ) ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਆਇਆ ਕਿ ਉਹ ਟ੍ਰੇਜ਼ਨ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੱਕੜ ਦਾ ਇੱਕ ਘੋੜਾ ਤੋਹਫੇ ਵਿੱਚ ਦੇਵੇ। ਟ੍ਰੋਏ ਦੀ ਰਾਜਕੁਮਾਰੀ ਕਸਾਂਡ੍ਰਾ ਨੇ ਬੜਾ ਜ਼ੋਰ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਤੋਹਫਾ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ: “ਮੈਨੂੰ ਯੂਨਾਨੀਆਂ ਉੱਤੇ ਜ਼ਰਾ ਵੀ ਭਰੋਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਵੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਤੋਹਫੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ” ਕਸਾਂਡ੍ਰਾ ਦੇ ਸੁਝਾਓ ਨੂੰ ਅਣਦੇਖਾ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਘੋੜੇ ਨੂੰ ਕੰਧਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਉਸ ਰਾਤ ਘੋੜੇ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲੁਕੇ ਹੋਏ ਯੂਨਾਨੀ ਸਿਪਾਹੀ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲ ਆਏ, ਨਗਰ ਦੇ ਫਾਟਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਅਤੇ ਯੂਨਾਨੀ ਫੌਜ ਨੂੰ ਅੰਦਰ ਲੈ ਆਏ। ਟ੍ਰੇਜ਼ਨ ਲੋਕ ਹਾਰ ਗਏ ਅਤੇ ਨਗਰ ਤਬਾਹ ਹੋ ਗਿਆ।

ਕਲੀਸੀਆ ਦੀ ਸੀਲਗਰਮ ਅਵਸਥਾ ਨੂੰ “ਟ੍ਰੇਜ਼ਨ ਘੋੜਾ” ਆਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ

ਉਹ ਖਤਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਵਿੱਚ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਕਰੀ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਖਤਰਨਾਕ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਭੂ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿਸਦੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਮਿੱਤਰ ਹੋਣ ਦਾ ਦਿਖਾਵਾ ਵੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਰਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਸੀਲਗਰਮ ਅਵਸਥਾ ਸ਼ਤਾਨ ਦੀਆਂ ਫੌਜਾਂ ਦੇ ਲਈ ਬੁਰੇ ਖੇਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਵਿਨਾਸ਼ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਯਿਸੂ ਦੇ ਮਨ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਡੇ ਵੀ ਮਨ ਨੂੰ ਖਰਾਬ ਕਰੇ। ਸੀਲਗਰਮ ਅਵਸਥਾ ਨੇ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਹਾਲਤ “ਦੁਖੀ, ਮੰਦਭਾਗੇ, ਕੰਗਾਲ, ਅੰਨ੍ਹੇ ਅਤੇ ਨੰਗੇ” ਜਿਹੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ (ਆਇਤ 17)।

ਲਾਪਰਵਾਹ ਮਸੀਹੀ (3:14-22)

ਹਰੇਕ ਮੰਡਲੀ ਵਿੱਚ ਸੀਲਗਰਮ ਮੈਂਬਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ – ਜਿਹੜੀ ਨਿੱਜੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ, ਬਾਈਬਲ ਅਧਿਐਨ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਵਰਤਦੇ ਹਨ; ਮੈਂਬਰ ਜਿਹੜੇ ਨਿਯਮਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਲੀਸੀਆ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ; ਮੈਂਬਰ ਜਿਹੜੇ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਬਲਿਦਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹਨ; ਮੈਂਬਰ ਜਿਹੜੇ ਸਥਾਨਕ ਕਲੀਸੀਆ ਦੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੇ; ਮੈਂਬਰ ਜਿਹੜੇ ਰੋਗੀਆਂ ਦਾ ਪਤਾ ਲੈਣ, ਦੁਖੀਆਂ ਨੂੰ ਤਸੱਲੀ ਦੇਣ, ਜਾਂ ਗੁਆਚਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਨੂੰ ਸਿਖਾਉਣ ਲਈ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੇ; ਮੈਂਬਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ “ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਮਸੀਹ ਦੇ ਲਈ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਐੱਖੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ, ਦਿਲੇਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਰਾਮ ਦਾ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ . . .।”²⁰

ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੱਦਾ (3:20-22)

ਆਇਤਾਂ 20 ਤੋਂ 22 ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਦੇ ਸ਼ਬਦ ਨਾ ਕੇਵਲ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੀ ਕਲੀਸੀਆ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਗਏ ਪੱਤਰ ਦੇ ਅੰਤ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਸ਼ਬਦ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਸਭਨਾਂ ਪੱਤਰਾਂ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਵੀ ਢੁਕਵੇਂ ਹਨ:

ਵੇਖ, ਮੈਂ ਬੁਰੇ ਉੱਤੇ ਖਲੋਤਾ ਅਤੇ ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। ਜੇ ਕੋਈ ਮੇਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਬੁਰਾ ਖੋਲ੍ਹ ਦੇਵੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਹ ਦੇ ਕੋਲ ਅੰਦਰ ਜਾਵਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਦੇ ਨਾਲ ਭੋਜਨ ਛਕਾਂਗਾ ਅਤੇ ਉਹ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਛਕੇਗਾ। ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਉਹ ਨੂੰ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਬਿਠਾਵਾਂਗਾ ਜਿਸ ਪਰਕਾਰ ਮੈਂ ਵੀ ਜਿੱਤਿਆ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਨਾਲ ਉਹ ਦੇ ਸਿੰਘਾਸਣ ਉੱਤੇ ਬੈਠਾ। ਜਿਹ ਦੇ ਕੰਨ ਹਨ ਸੇ ਸੁਣੇ ਭਈ ਆਤਮਾ ਕਲੀਸਿਯਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਆਖਦਾ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਦਾ ਸੱਦਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਤਿਗਿਆ ਮੰਡਲੀ ਲਈ ਨਹੀਂ ਪਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹਨ: “ਜੇ ਕੋਈ ਮੇਰੀ ਅਵਾਜ਼ ਸੁਣੇ . . .। ਜਿਹੜਾ ਜਿੱਤਣ ਵਾਲਾ ਹੈ . . .” (ਜੇਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ਯਿਸੂ ਆਪਣਾ ਹੱਥ ਹਰੇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਲਈ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਯਿਸੂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ “ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਭਈ ਸਾਰੇ ਮਨੁੱਖ ਬਚਾਏ ਜਾਣ ਅਤੇ ਓਹ ਸਤ ਦੇ ਗਿਆਨ ਤੀਕ ਪਹੁੰਚਣ” (1 ਤਿਮੋਥਿਉਸ 2:4)। ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਉੱਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਕਰਦੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ “ਮਸੀਹ ਵਿੱਚ” ਬਪਤਿਸਮਾ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ “ਮਸੀਹ ਨੂੰ” ਪਹਿਨ ਸਕਦੇ ਹੋ (ਗਲਾਤੀਆਂ 3:26, 27)। ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਓਗੇ ਅਤੇ ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ

ਜਾਵੇਗਾ।

ਪਰ ਯਿਸੂ ਦਾ ਇਹ ਸੱਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਮੇਸ਼ੁਰ ਦੀ ਉਦਾਸੀਨ ਸੰਤਾਨ ਦੇ ਲਈ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਲਾਉਦਿਕੀਏ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਵੀ ਮਸੀਹ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਕੇ ਬੁਰਾ ਬੰਦ ਕਰ ਲਿਆ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਵੀ ਨਾ ਹੋਈਏ। ਆਪਣੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਝਾਤੀ ਮਾਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਕੱਢੋ: ਕੀ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਸੀਹੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਵਧੇਰੇ ਉਤਸ਼ਾਹੀ ਸੀ? ਕੀ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਯਿਸੂ ਦੇ ਵਧੇਰੇ ਨੇੜੇ ਸੀ? ਕੀ ਕਿਸੇ ਸਮੇਂ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਦੀ ਹਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਵਧੇਰੇ ਸਚੇਤ ਸੀ? ਕੀ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਯਿਸੂ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿਰਦੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਹਿਰਦੇ ਦਾ ਬੁਰਾ ਖੜਕਾ ਰਿਹਾ ਹੈ? ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਸੀਲਗਰਮ ਹੋ ਗਏ ਹੋ ਤਾਂ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਹੀ ਤੁਸੀਂ ਤੇਬਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਕੋਲ ਵਾਪਿਸ ਆ ਜਾਓ (ਰਸੂਲਾਂ 8:22; ਯਾਕੂਬ 5:16; 1 ਯੂਹੰਨਾ 1:9)।

ਬੁਰੇ 'ਤੇ ਮਸੀਹ (3:20)

ਮਸੀਹ ਦੇ ਬੁਰੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਵਰਣਨ ਹੇਲਮਨ ਹੰਟ ਦੀ ਉਸ ਪੇਂਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਨਾਮ “ਦ ਲਾਈਟ ਆਫ ਦ ਵਰਲਡ” ਹੈ। ਇਸ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਯਿਸੂ ਬੁਰੇ 'ਤੇ ਖੜ੍ਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਲੈਂਪ ਹੈ। ਬੁਰਾ ਐਨੇ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬੰਦ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅੰਗੇ ਘਾਹ-ਬੂਟੇ ਉੱਗ ਆਏ ਹਨ। ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਯਿਸੂ ਬੜੇ ਧੀਰਜ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਆਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦ ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਹੰਟ ਨੇ ਇਸ ਪੇਂਟਿੰਗ ਨੂੰ ਬਣਾ ਕੇ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਇੱਕ ਮਿੱਤਰ ਇਸ ਨੂੰ ਵੇਖਣ ਲਈ ਸੱਦਿਆ। ਮਿੱਤਰ ਨੇ ਪੇਂਟਿੰਗ ਨੂੰ ਬੜੇ ਗੌਰ ਨਾਲ ਵੇਖਿਆ ਅਤੇ ਫਿਰ ਆਖਿਆ, “ਪਰ ਤਸਵੀਰ ਅਧੂਰੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਬੁਰੇ ਦੇ ਬਾਹਰ ਕੁੰਡੀ ਲਗਾਉਣਾ ਭੁੱਲ ਗਏ ਹੋ।” ਸ੍ਰੀਮਾਨ ਹੰਟ ਨੇ ਆਖਿਆ, “ਇਸ ਨੂੰ ਮੈਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਅਜਿਹਾ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਗੌਰ ਕਰੋ ਕਿ ਬੁਰਾ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਹਿਰਦਾ ਹੈ – ਅਤੇ ਹਿਰਦੇ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਅੰਦਰੋਂ ਹੀ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।”

ਸਥਾਨਕ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ (3:22)

ਜਦ ਕੁਝ ਲੋਕ ਸੱਤ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਬਾਰੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹ “[ਸਥਾਨਕ ਮੰਡਲੀ] ਨੂੰ ਪੱਤਰ” ਬਾਰੇ ਵੀ ਇੱਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੋੜਦੇ ਹਨ। ਸਵਾਲ ਇਹ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, “ਜੇਕਰ ਯਿਸੂ ਇਸ ਮੰਡਲੀ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਕੀ ਆਖੇਗਾ?” ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਵਿੱਚ ਅਸਿਯਾ ਦੀਆਂ ਸੱਤ ਕਲੀਸੀਆਵਾਂ ਦੇ ਬਲ ਅਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦਾ ਮਿਸ਼ਰਣ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਸ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ, “ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਭੂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਪੱਤਰ ਲਿਖਿਆ ਤਾਂ ਉਹ ਕੀ ਆਖੇਗਾ?” ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਨਿੱਜੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦੀ ਬਜਾਏ ਮੰਡਲੀ ਦੀਆਂ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਦਿਖਾਉਣਾ ਵਧੇਰੇ ਚੁਣਦੇ ਹਨ।

ਟਿੱਪਣੀਆਂ

¹ਹੋਰੇਡੋਟਸ *ਹਿਸਟਰੀਜ਼* 1.84. ²ਵਿਲੀਅਮ ਬਰਕਲੇ, *ਲੈਟਰਸ ਟੂ ਦ ਸੈਵਨ ਚਰਚਸ* (ਫਿਲਾਡੇਲਫੀਆ: ਵੈਸਟਮਿੰਸਟਰ ਪ੍ਰੈਸ, 1957), 84. ³ਜੇ. ਡਬਲਿਉ. ਰੋਬਰਟਸ, *ਦ ਪਰਕਾਸ ਟੂ ਜੈਨ (ਦਿ ਅਪੋਕਲਿਪਸ)*, ਦ ਲਿਵਿੰਗ ਵਰਡ ਕਮੇਂਟੀ, ਸੰਪਾਦਕ ਐਵਰੈੱਟ ਫਰਗੁਸਨ (ਐਸਟਿਨ, ਟੈਕਸਸ: ਸਵੀਟ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1974), 47.

⁴ਵਾਰਨ ਡਬਲਿਊ. ਵੀਅਰਸਬੀ, *ਦ ਬਾਈਬਲ ਐਕਸਪੋਜਿਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ*, ਜਿਲਦ 2 (ਵੀਟਨ, ਇਲਿਨੋਏ: ਵਿਕਟਰ ਬੁਕਸ, 1989), 577. ⁵ਲਿਓਨ ਮੋਰਿਸ, *ਪਰਕਾਸ਼*, ਸੋਧਿਆ ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਨ, ਦ ਟਿਨਡਲ ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀਜ਼, ਸੰਪਾਦਕ ਲਿਓਨ ਮੋਰਿਸ (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1987), 76 (ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)। ⁶ਉਪਰੋਕਤ। ⁷ਜੇਮਸ ਐੱਮ. ਟੇਲੇ, *ਦ ਸੈਵਨ ਚਰਚਸ ਆਫ ਏਸ਼ੀਆ* (ਪਾਸਾਡੇਨਾ, ਟੈਕਸਸ: ਹੇਨ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1968), 62. ⁸ਹੋਮਰ ਹੇਲੀ, *ਪਰਕਾਸ਼* (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਬੇਕਰ ਬੁਕ ਹਾਊਸ, 1979), 149. ⁹ਉਪਰੋਕਤ, 150. ¹⁰ਐਲਫ੍ਰੈਡ ਪਲਮਰ, *ਪਰਕਾਸ਼*, ਦ ਪੁਲਪਿਟ ਕਮੇਟੀ, ਸੰਪਾਦਕ ਐੱਚ. ਡੀ. ਐੱਮ. ਸਪੈਂਸ ਐਂਡ ਜੋਜ਼ੇਫ ਐੱਸ. ਐਕਸੈਲ, ਜਿਲਦ 22 (ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ, ਮਿਸੀਗਨ: ਵਿਲੀਅਮ ਬੀ. ਈਰਡਮੈਂਸ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ, 1950), 111 (ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ)।

¹¹ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਵੇਖੋ ਇਗਨੇਸ਼ਿਅਸ *ਫਿਲੋਡੋਲਫਿਅੰਸ* 6. ¹²ਹੇਨਰੀ ਐਲਫੇਰਡ, *ਜੇਮਸ-ਪਰਕਾਸ਼*, ਐਲਫੇਰਡਸ ਗ੍ਰੀਕ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ (ਲੰਡਨ: ਰਿਵਿੰਗਟਨਸ, 1875; ਪੁਨਰ ਪਰਕਾਸ਼ਨ, ਗ੍ਰੈਂਡ ਰੈਪਿਡਸ: ਮਿਸੀਗਨ: ਗਾਰਡੀਅਨ ਪ੍ਰੈਸ, 1976), 585 (ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜੋਰ ਉਸ ਦਾ ਹੈ)। ¹³ਟੇਲੇ, 69 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ¹⁴ਯੂਜੀਨ ਐੱਚ. ਪੀਟਰਸਨ, *ਦ ਮੈਸੇਜ: ਨਿਊ ਟੈਸਟਾਮੈਂਟ ਵਿਦ ਸਾਮਸ ਐਂਡ ਪ੍ਰੋਵਰਬਸ* ¹⁵ਟੇਲੇ, 75. ¹⁶ਵੀਅਰਸਬੀ, 581. ¹⁷ਜੇ. ਵੇਯਨ ਕਿਲਪੈਟ੍ਰਿਕ, "ਅਟੋਪਸੀ ਆਫ ਏ ਡੋਡ ਚਰਚ," *ਪ੍ਰੀਚਰਸ ਪਿਰਿਓਡਿਕਲ* 5 (ਜੂਨ 1984): 29–31. ¹⁸ਵੀਅਰਸਬੀ, 579–81. ¹⁹ਰੋਨੀ ਵਾਈਟ, "ਚਰਚ ਏਨੇਮੀ ਨੰਬਰ ਵਨ," *ਪ੍ਰੀਚਰਸ ਪਿਰਿਓਡਿਕਲ* 6 (ਨਵੰਬਰ 1985): 45–46, 50. ²⁰ਬੋਯਡ ਕਾਰਪੋਟਰ, ਟੇਲੇ, 73 ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।